

ԵՊԲՀ Հնդկանուր Վիրաբուժության ամբիոն

Աւարտելիքա

2016

Anesthesia

- From Greek *anaesthesia* means "not sensation"
- Listed in Bailey's English Dictionary 1721.
- When the effect of **ether** was discovered "**anesthesia**" used as a name for the new phenomenon.

History of Anesthesia

- Ether synthesized in 1540 by Cordus
- Ether used as anesthetic in 1842 by Dr. Crawford W. Long
- Ether publicized as anesthetic in 1846 by Dr. William Morton
- Chloroform used as anesthetic in 1853 by Dr. John Snow

History of Anesthesia

- Endotracheal tube discovered in 1878
- Local anesthesia with cocaine in 1885
- Thiopental first used in 1934
- Curare first used in 1942 - opened the “Age of Anesthesia”

ԱՅ_{1/2}·₃Ո₃ՕՈ₃Յ Ո»Աա¹Յ»նի ՚₃է₃լ₃ն·աօՈ

- **ԱՅ₁Ն₃Յաօն ՝₃Յ_{1/2}·₃Ո₃ՕաօՈ**, áñÇ Å³Ո³Յ³լ լԾն³éíáօÙ »Յ
îÜÐ-Ç íñ³ ՚_{1/2}áõ Ո₃ՉçáóՅ»ն^a էլ³í áõՅաօõ»õç Ն»õçÝ »
õçՈ₃ԱօնՅ»նçó, Ո₃ÇÝä^{..} ·Éõáõõ»õç ՚»õ^{..}:
- **Ո/» ՚₃Յ_{1/2}·₃Ո₃ՕաօՈ**, áñÇ Å³Ո³Յ³լ լ₃áéáñ ՚»õ³Ո³ՉçáóՅ»նá
Յ»ն₃Ո₃ԱօնíáօÙ »Յ ՚/» ×³Յ³å³ն₃նáí:
- **՚»õ³Ո₃ÇÝ - Ն₃õ₃Ա¹ã³լ₃Յ ՚₃Յ_{1/2}·₃Ո₃ՕաօՈ**, áñÇ Å³Ո³Յ³լ
å³ß³ն₃Ո³Ý ՚ »Յ ԵÝÃ³նíáօÙ ó³լ³Ո₃ÇÝ ՚_{1/2}·₃օ₃ԱօõÃ₃Ո³Ý
Ն₃õ₃Ա¹աօõÙá^a էլ³í ÁÝ³ԷçäÝ»նçó, ՚_{1/2}·₃Ո₃լ₃Ý ՚₁»նçó
ÁÝ¹Նáօå Ո₃ÇÝä^{..} »ՅÃ³ն³ԷÝáÇ¹³Ո₃ÇÝ ՚³ն³íù:

ԱՅ $\frac{1}{2}$ · 3 Ո 3 օՈ 3 Ý Ո»Աá 1 Ý»ñի 13 ë 3 լ 3 ñ·áõՈ

î»Ծ 3 Ո 3 ԿÝ - Ն 3 Օáñ 1 ã 3 լ 3 Ý 3 Ý $\frac{1}{2}$ · 3 Ո 3 օáõՄն Çñ Ո»ç Ý»ñ 3 éáõՈ

Հ^a

- áõÝáõՈ»Ծ 3 Ո 3 ԿÝ 3 Ý $\frac{1}{2}$ · 3 Ո 3 օáõՈ,
- Հ åÇ 1 áõñ 3 Ե 3 Ý $\frac{1}{2}$ · 3 Ո 3 օáõՈ,
- åáãáõլ 3 Ո 3 ԿÝ 3 Ý $\frac{1}{2}$ · 3 Ո 3 օáõՈ,
- ÝՈ 3 ñ 13 Ո 3 ԿÝ å 3 Բ 3 ñáõՈÝ»ñ:

ԱՅ $\frac{1}{2}$ · 3 Ո 3 օ 3 Ս 3 Յ Ա»Աա 1 Յ»նի 13 \ddot{e} 3 լ 3 ն·աօՍ 3

հ ի 3 նմ»նաօԱՍաօՅ Ն 3 Օան 1 ա 3 լ 3 ՅÇ a ի»Ծ 3 Ս 3 Կ 3 Յ
(Ç 3 Յ 3 Ե 3 ի 3 օÇ 3 ա 3 Յ) 3 3 Յ 3 Ա 3 Ո 3 Ս 3 Յ Ա 3 Ս 3 Յ 3 յ 3 3 Յ»էԱ»
ի 3 Ը 3 ԵաօլաօՍԱԱ Յ»նիլի»Էաի a ա 3 Բ 3 ն 3 Ս 3 Հ »
Յ 3 Ա 3 ն 3 լաօՍ Յ 3 ա 3 Ե 3 լ»էիաՕ Ս 3 Կ 3 ç 3 Ս 3 իաօԱՍ 3 Յ
լ 3 ն 3 լուաօՍ ի»Ծ 3 լ 3 Ս 3 ի 3 Ա 3 Յ 3 Ե 3 Կ 3 ա 3 Յ»ն 3 Յ աօ
լ 3 Ս 3 ն 3 Ս 3 է 3 Ս 3 Կ 3 Յ Յ 3 Ս 3 ն 13 Ա»Է»ն 3 Ç » $\frac{1}{2}$ ն 3 Ս 3 Կ 3 Յ
Ն 3 ի 3 լ 3 Յ»ն 3 Ա:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý¹½·³Û³óáõÙ

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý¹½·³Û³óáõÙÁ ÎÜÐ-Ç ¹³ñÓ»ÉÇ ³ñ·»
É³ïí³í íCx³ï  , áñÝ áõÕ»ÍóíáõÙ  .

- ·Çi³íóáõÃÛ³Ý ³ñÑ»ëi³í³Ý Íáñëiáí Ì³Ù ³Ýç³iÙ³Ùµ (Ý³ñíá¹²),
- ó³íÇ ¹½·³óáõÃÛ³Ý µ³ó³i³ÛáõÃÛ³Ùµ (³ù³É·»¹²Ç³),
- Ùi³Ý³ÛÇÝ ÄáõÉáõÃÛ³Ùµ (ÙÇáé»É³ùë³óÇ³)
- é»ýÉ»ùëÝ»ñÇ Ù³ëÝ³iÇ ÁÝi×Ù³Ùµ:

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³ÓÙ³Ý
μ³Õ³¹ñÇäÝ»ñÁ

1. ¶Çí³ÍóáõÃÛ³Ý ³Ýç³íáõÙ
2. ÜÝ³É·»½Ç³
3. ÜÇáé»É³ùë³óÇ³
4. ðÝä³éáõÃÛ³Ý í»ñ³ÑëõáõÙ
5. ˜»Ùá¹ÇÝ³ÙÇí³ÛÇ í»ñ³ÑëõáõÙ
6. Ü»í³μáÉÇ½ÙÇ í»ñ³ÑëõáõÙ

ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³ÓáõÙ

- ³å³Ñáíáõú Ë ÑÇí³Ý¹Ç Ñá·»Ñáõ½³ï³Ý Ñ³Ý·ëíáõÃÛáõÝÁ, Ýñ³Ý §³½³ï»Éáþí ë»÷³ï³Ý íÇñ³Ñ³íáõÃÛ³ÝÁ Ý»ñï³·íÝí»Éáõ ÷³ëíÇó, ï³ÝËnlu Ë ó³íÇÑ»í ï³åí³í Ñáõ½³ï³Ý é»³ïóÇ³Ý»ñÁ,
- í»ñ³óÝnlu Ë ..Ýí³½»óÝnlu íÇñ³Ñ³ï³Ý ¹³þíÇó í³·áõ ÝáóÇó»åíÇíÑáëùÇ ÇÝí»ÝëÇíáõÃÛáõÝÁ^a ¹ñ³ Ñ³Õáñ¹Ù³Ý µáÉáñ ûõ³Ý»ñáõÙ (í³Ûñ³Ù³ë³ÛÇÝ ÁÝí³ÉÇäÝ»ñÇó ÙÇÝä.. áõõ»õ³ÛÇÝ ï³éáõÛóÝ»ñÁ)^a Ñ³ëóÝ»Éáí ³ÛÝ ³Ýí³Ý· (áã ëÃñ»ë³ÛÇÝ) Ù³ï³ñ¹³ïÇ,
- ï³ÝË³ñ·»Énlu Ë ûñ·³Ý – Ñ³Û³ï³ñ·»ñÇ ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñ ·»ñÉ³ñáõÙÝ áõ ³Ýó³Ýí³ÉÇ ³Ëí³µ³Ý³ï³Ý é»ýÉ»ùëÝ»ñÇ ½³ñ·³óáõÙÁ,
- í»Ýë³Ý ï³ñ·áñ ûñ·³ÝÝ»ñÇ ·áñíáõÝ»áõÃÛwÝ å³Ñå³Ýnlu l ³ÝÑñ³Å»ßíáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ í»ñ³ï³Ý·Ý»Éáõ áõ ßí»Éáõ hlnawrhavpohpilajnlu,
- íÇñ³µáõÛÅÇ ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý Ñ³Û³ñ µ³ñ»Ýå³ëí å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ëí»õÍ»Éáõ ÑÝ³ñ³íáñnlajnlu:

~~ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý¹/₂·³Û³óáõÙÝ փոԼԵՐԸ~~

1. ²Ý¹/₂·³Û³óÙ³Ý Ý»ñ³ÍáõÙ

- ❖ ¹»ÝÇïñá·»Ý³óÇ³ (í³Ù áñ»ûùëÇ·»Ý³óÇ³)ª Ááù»ñÇ ÙÝ³óáñ¹³ÛÇÝ ³¹/₂áïÇ
ã»¹/₂áù³óáõÙ ³ñÛ³Ý Ñ³·»óáõÙ ÁÃí³ÍÝáí,
- ❖ ·Çí³ÍóáõÃÛ³Ý ³Ýç³íáõÙ (ÑÇÙÝ³Í³ÝáõÙ Ý/» ³Ý»ëÃ»ïÇÍÝ»ñáí),
- ❖ ó³Í³¹/₂ñÍáõÙ û÷ÇáÇ¹Ý»ñáí,
- ❖ ÙÇáé»É³ùë³óÇ³ Ùï³Ý³ÛÇÝ é»É³ùë³ÝíÝ»ñáí:

2. ԲÝãáõÖÇÝ»ñÇ ³Ýó³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý ³å³ÑáíáõÙ

- ❖ ԲÝã³÷áÖÇ ÇÝíáõµ³óÇ³ ³ñÛ»Ë³ÝÇí³Í³Ý ԲÝã³éáõÃÛáõÝ:

3. ²Ý¹/₂·³Û³óÙ³Ý ÁÝÃ³óùC å³Ñå³ÝáõÙ

- ❖ ³ñÑ»ëí³Í³Ý ԲÝã³éáõÃÛáõÝ,
- ❖ ·Çí³ÍóáõÃÛ³Ý ³Ýç³íáõÙ (ÑÇÙÝ³Í³ÝáõÙ ÇÝÑ³ÉÛ³óÇáÝ ³Ý»ëÃ»ïÇÍÝ»
ñáí),
- ❖ ó³Í³¹/₂ñÍáõÙ û÷ÇáÇ¹Ý»ñáí,
- ❖ ÙÇáé»É³ùë³óÇ³ Ùï³Ý³ÛÇÝ é»É³ùë³ÝíÝ»ñáí,
- ❖ Ñ»Ùá¹ÇÝ³ÙÇÍ³ÛÇ, ԲÝã³éáõÃÛ³Ý ³ñÛ»ëí³µáÉÇ¹/₂ÙÇ í»ñ³ÑëÍáõÙ:

4. áõñë µ»ñáõÙ ³Ý¹/₂·³Û³óáõÙÇó ³ùëíáõµ³óÇ³:

ÀÜ₂Đ²Üàõð₂Ü^{1/4}¶²Ú²òØ²Ü₂ºÔ²ØÆæàòÜ⁰ðÀ

□ *ÆÜĐ²ÈÚ²òÆàÜ₂Ü⁰êÂ⁰îÆîÜ⁰đ*

/^{31/2}áïÇ » ÝÃûùëÇ¹, Ñ³Éáí³Ý, Ç^{1/2}áyÉÛáõñ³Ý, ¿ÝýÉÛáõñ³Ý, e"áyÉÛáõñ³Ý,
¹»ëýÉÛáõñ³Ý "ùë»ÝáÝ/

□ *Ü⁰ ²Ü⁰êÂ⁰îÆîÜ⁰đ*

/ÃÇáå»Ýí³É, í»í³ÙÇÝ, åñáåáyáÉ, ¿ÃáÙÇ¹³i, µ»Ý^{1/2}á¹Ç^{31/2}»åÇÝÝ»ñ^a ¹Ç^{31/2}»
å³Ù, ÙÇ¹³^{1/2}áÉ³Ù, Ý»ÛñáÉ»åïÇíÝ»ñ¹ñáå»ñÇ¹áÉ/

□ *úöÆàÆ, Ü⁰đ*

/ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ³Ý^{1/2}·³Û³óÙ³Ý ßñç³Ý³iÝ»ñáõÙ íÇñ³éíáõÙ »Ý ó³í^{31/2}ñíáõÙ
³å³Ñáí»Éáõ Ýå³i³láí/

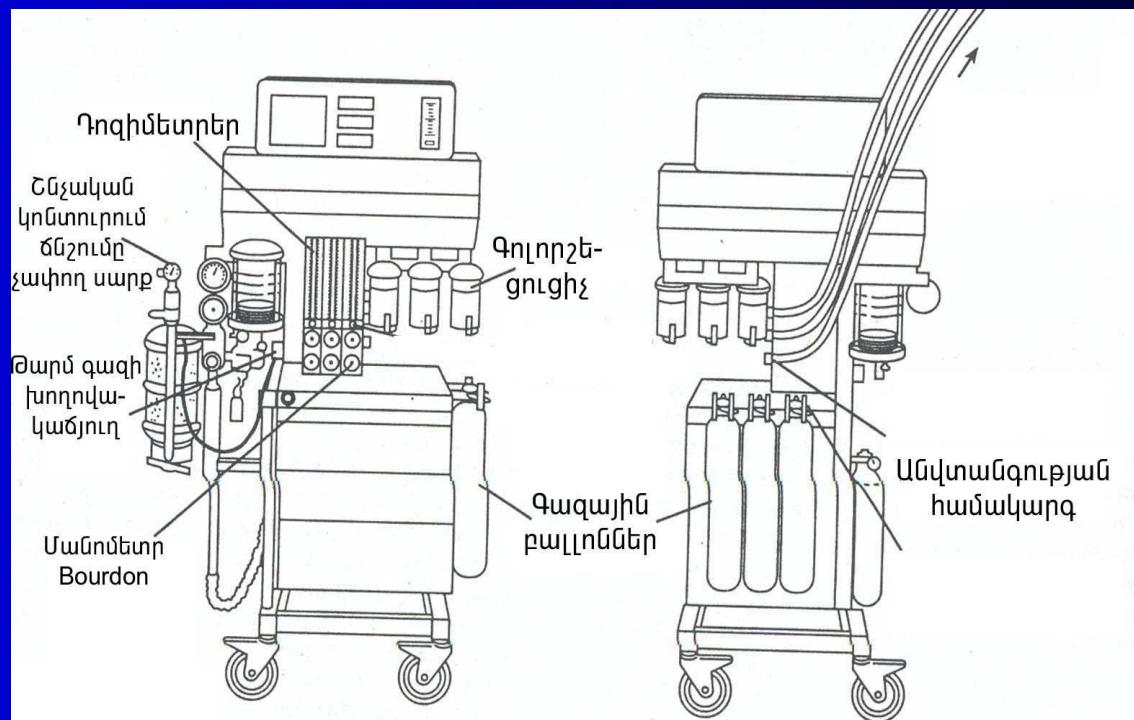
□ *ØÆàè⁰È²øê²ÜiÜ⁰đ*

/^{31/2}í»Éáí³ó»ïÇÉËáÉÇÝÇ ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý íñ³, Ûáõñ³Ñ³iáõí í»ñåáí
Ë³ËíáõÙ »Ý ÝÛ³ñ¹³Ùí³Ý³ÛÇÝ Ñ³Öáñ¹³i³ÝáõÃÛáõÝÁ/

ԱՅՆ ԵՎ ԱՅԱԾ ՀԱՅՈՒԹ ԵՎ ԵՐԵ

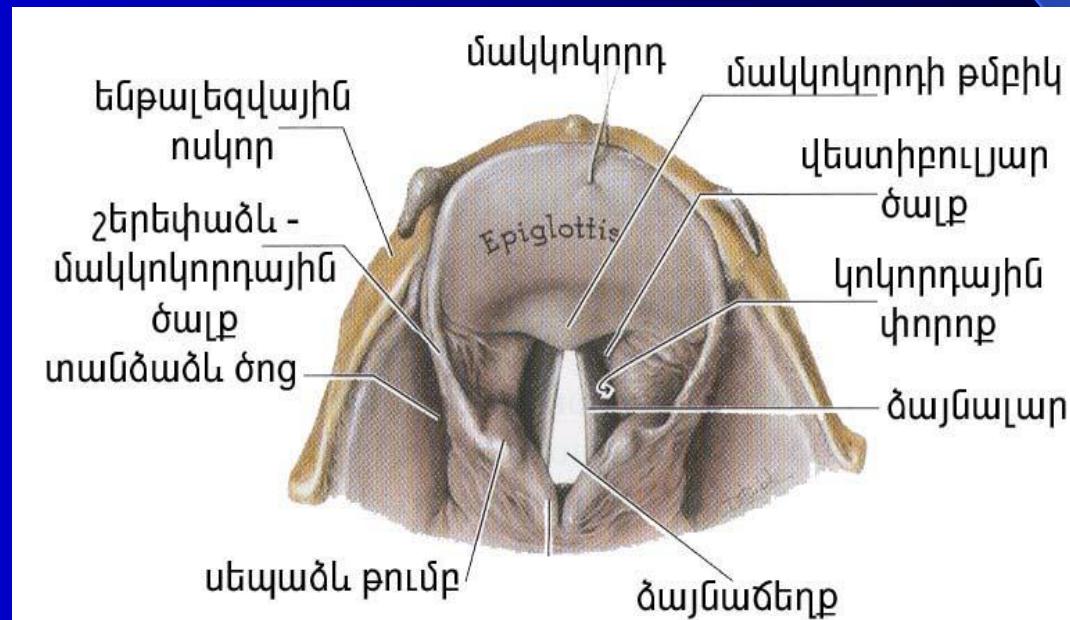
Տաօվական են.

- առաջանած է շնորհական մասնակիությունը:
- առաջանած է առաջանած մասնակիությունը:
- Առաջանած է առաջանած մասնակիությունը:

ԻՒԱ²ÖÀÔÆ ÆÜÎÀÖÞ²ÒÆ²

ԻÝã³÷áõç ÇÝïáõµ³óÇ³Ý óáõóí³í չ í³í³ñ»É í»ñÇÝ
ßÝãáõÖçÝ»ñÇ ³Ýó³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÝ ³å³Ñáí»Éáõ,
Ãáù»ñÇ ³ñÑ»ëí³í³Ý ßÝã³éáõÃÛáõÝ ³Ýóí³óÝ»Éáõ,
ÇÝãå»ë Ý³.. ßÝãáõÖçÝ»ñÁ Ù³ùñ»Éáõ Ýå³í³íáí:

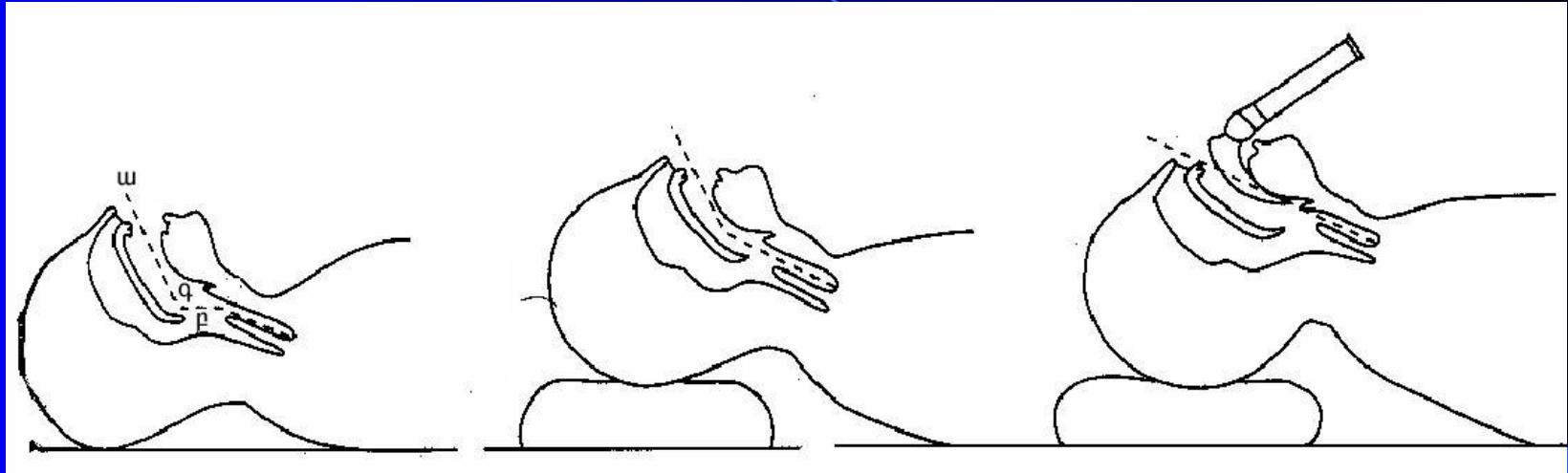
È³ñÇÝ·áëїáå (Íáïáñ¹³¹Çí³Í)

È³ñÇÝ·áëїáåÁ µ³Öí³Ó³Í ¿ µéÝ³ÍÇó " ß»ÕµÇó: 'éÝ³ÍÇ Ù»ç ï»Õ³¹ñíáõÙ »Ý ÉáõÛëÇ Ù³ñïÍáóÝ»ñÁ, Çëї È³ÙåÁ ß»ÕµÇ íñ³ ¿: þ»Õµ»ñÁ ÉÇÝáõÙ »Ý ï³ñµ»ñ a³÷»ñÇ (1 - 5), Ó"»ñÇ (áõÕÇÖ^a Miller-Ç, " Ä»ù^a Mac Intosh), Ù³ÝáõÍÝ»ñÇ " a³÷³Ñ³ëÝ»ñÇ:

È³ñÇÝ·áëїáåÁ µ³Óí³Í ¹ÇñùáõÙ Ñ³Ù³å³í³ëÈ³ÝáõÙ ¿ µ»ñ³ÝÇ ï³éáõÓí³íùÇÝ " ï³½ÙáõÙ ¿ 90°-Ç ³ÝÍÛáõÝ, áñÁ ÄáõÛÉ ¿ ï³ÉÇë ÉÇ³ñÅ»ù Éáõë³íáñ»Éáõ µ»ñ³ÝÇ ÈáéáãÁ:

Բ»ñ³ÝÇ, ÁÙå³ÝÇ և ÍáÍáñ¹Ç ³é³ÝóùÝ»ñÝ
ÇÝíÇÝíáõµ³ÓÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Í

μ»ñ³ÝÇ ³é³ÝóùÁ

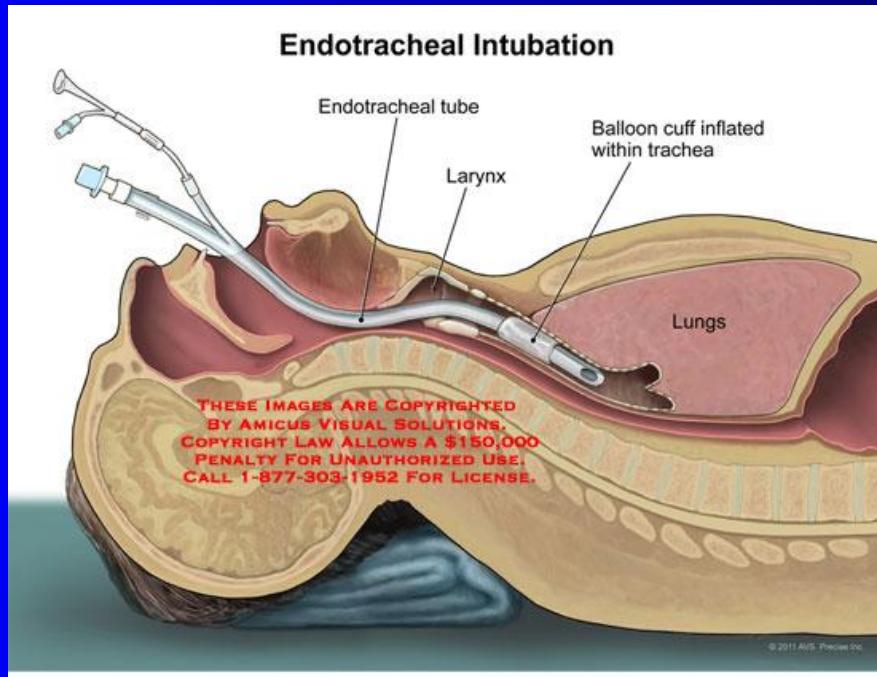
ÁÙå³ÝÇ ³é³ÝóùÁ

ÍáÍáñ¹Ç ³é³ÝóùÁ

ÆÝíáõµ³ÓÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Í Í³ñluáñ չ .ÉËÇ ¹ÇñùÁ: ²Ù»Ý³ÍÇñ³é»ÉÇÝ
Ñ³Ù³ñíáõÙ չ æ»ùëáÝÇ ¹ÇñùÁ, »ñµ .ÉáõËÁ áõë»ñÇó 8-10 ëÙ µ³ñÓñ և
Ñ»ïÍ³Éí³Í íÇð³ÍáõÙ չ: Բ»ñ³ÝÇ, ÁÙå³ÝÇ և ÍáÍáñ¹Ç ³é³ÝóùÝ»ñÁ ա»ïù չ
Ñ³ÙÁÝÍÝ»Ý:

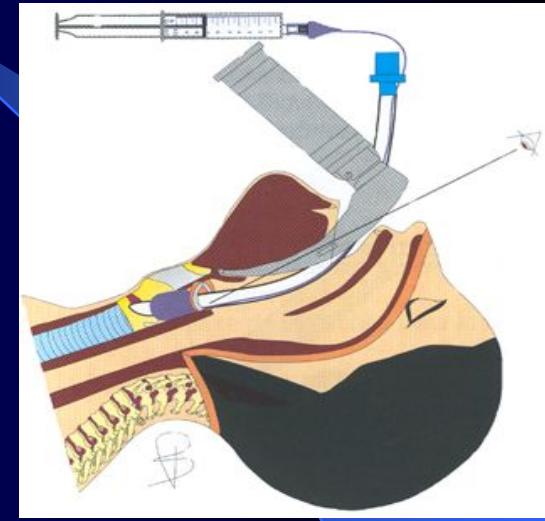
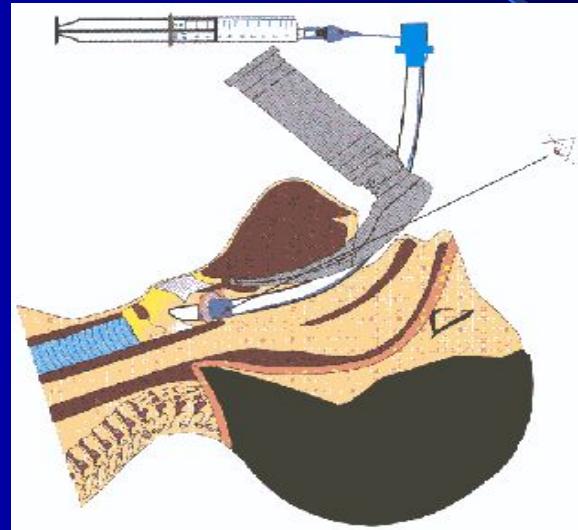
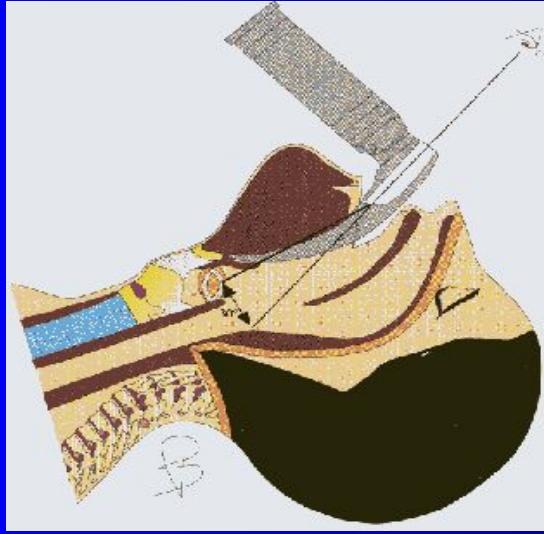
ԻՆՍՈԼՔԱԳԻՆՆ ՎԻԴ

ÆÝïáõμ³óÇ³ÛÇ ÷áÕ»ñÁ ÉÇÝáõÙ »Ý ï³ñμ»ñ »ñï³ñáõÃÛ³Ý .. ã³÷»ñÇ:
þÝã³÷áÕÇ Ù»ç ³Ýóï³óíáõÙ »Ý μ»ñ³Ýáí (μ»ñ³Ý-þÝã³÷áÕ³ÛÇÝ ÇÝïáõμ³óÇ³)
ï³Ù ùÃáí (ùÇÃ-þÝã³÷áÕ³ÛÇÝ ÇÝïáõμ³óÇ³):

öáOÇ íñ³ l³ ë³YïÇU»íñ³UÇY ë³Y¹O³I, í»ñçÝ³Ù³ëáõÙª Ù³ÝÅ»í, áñÁ ÉóíáõÙ ð
û¹áí .. l³i³ñáõÙ ð »ñláõ ÑÇÙÝ³l³Ý ýáõÝlóÇ³. ÷³láõÙ ð ßÝãáõÖÇÝ»ñÁª l³ÝË»
Éáí µ»ñ³Ý-ÁÙå³ÝÇ å³ñáõÝ³láõÄÛ³Ý Ñ»íÑáëùÁ ¹»åÇ ßÝã³÷áÖ, .. ³ñÑ»ëi³l³Ý
ßÝã³éáõÄÛ³Ý Ä³Ù³Ý³l³å³ÑáíáõÙ ð Ñ»ñÙ»íÇláõÄÛáõÝÁ:

È³ñÇÝ·áëÍáåÁ å³ÑíáõÙ ð Ó³Ë Ó»éùáõÙ, ³çáí µ³óíáõÙ ð µ»ñ³ÝÁ: þ»Õµáí É»½áõÝ áõÕÖíáõÙ ð ¹»åÇ Ó³Ë, " È³ñÇÝ·áëÍáåÁ, è³Ñ»óÝ»Éáí É»½íÇ íñ³Ûáí, ½·áõßáñ»Ý ³é³ç ð ï³ñíáõÙ ÙÇÝä" É»½íÇ ÑÇÙùÁ: þ»ÕµÇ Í³Ûñáí Ù³ÍÍáñ¹Á ÑÇÙùÇó í»ñ ð µ³ñÓñ³óíáõÙ. »ñ"áõÙ ð Ó³ÛÝ³×»ÕùÁ:

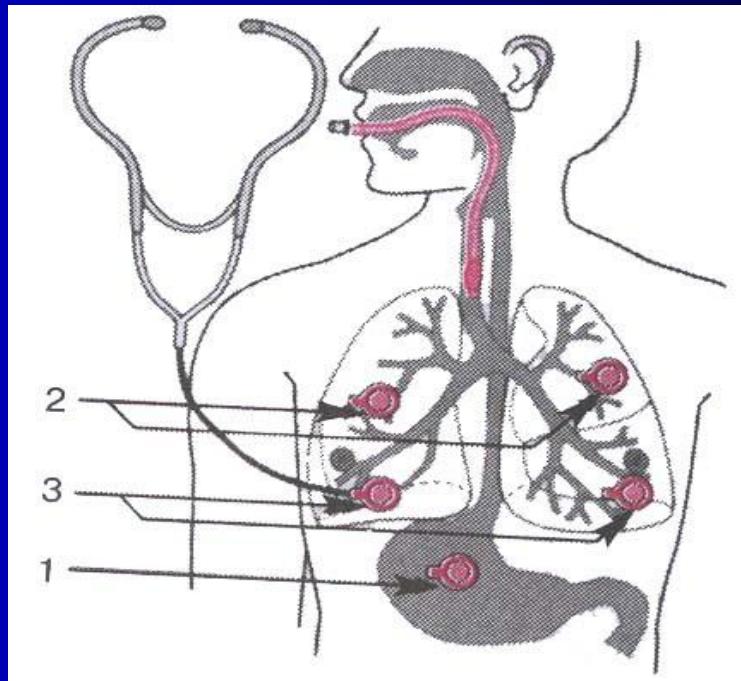

Ò³ÛÝ³»ÕùÇ ï»ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÁ ï³ñ»ÉÇ ð É³í³óÝ»É áñáß ï»ËÝÇï³Ý ÝñµáõÃÛáõÝÝ»ñáí

- Ù³í³ÝÇ³Ól ³ð³éÇ ë»ÕÙáõÙÁ ï³Ù ïáÕÙÝ³ÛÇÝ ï»Õ³ß³ñÅÁ^a ê»ÉÇïÇ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÁ,
- ·ÉËÇ ¹ÇñùÇ µ³ñÓñ³óáõÙÁ µ³ñÓÇÍáí,
- Miller-Ç »ñï³ñ ß»ÕµÇ û·ï³·áñÍáõÙÁ, áñÁ ÆáõÛÉ ð ï³ÉÇë <<í»ñóÝ»Éáõ>> Ù³ÍÍáñ¹Á:

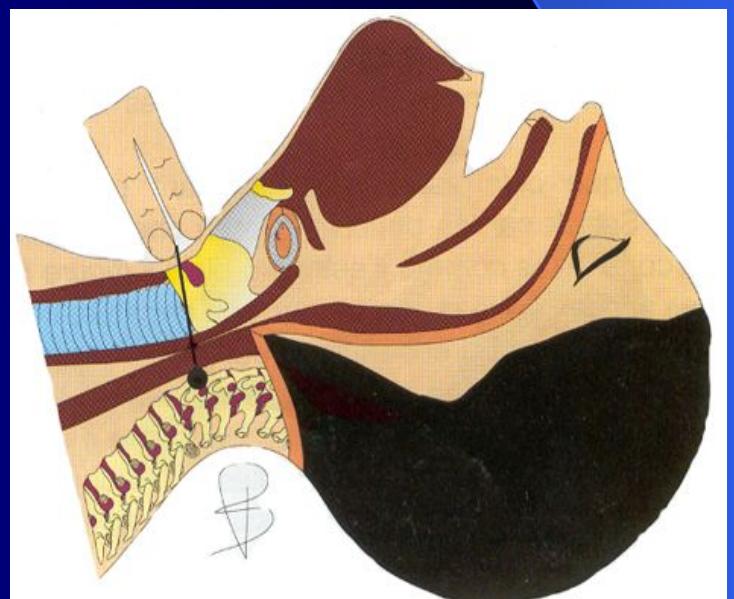
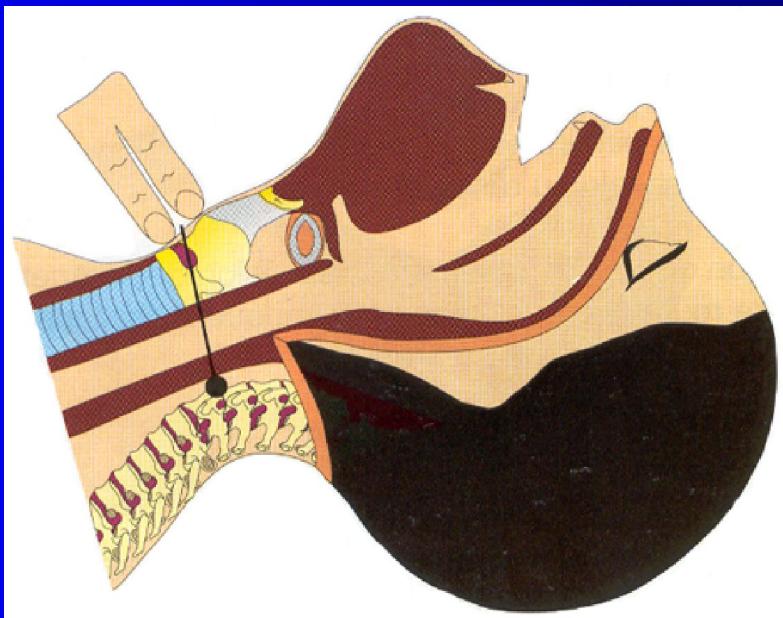
ÖáÕÇ ¹ÇñùÁ ëïáõ·íáõÙ ½ Äáù»ñÇ ³áõëÍáõÉí³óÇ³Ûái.

- êï½µáõÙ Éë»É ½åÇ·³ëïñ³É ßñç³ÝÁ. »Ã» ÷ã»Éáõó ÉëíáõÙ ½ ·é·éáó, Ýß³Ý³ÍáõÙ ½ ËáÕáí³ÍÁ ½»ñ³Íñ³÷áÕáõÙ ½:
- ½»ñáÑÇßÛ³É Ýß³ÝÇ µ³ð³Í³ÛáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ »ñÍÍáÕÙ³ÝÇ ÉëÙ³Ý »ÝÃ³ñÍ»É ïñÍù³Í³Ý¹³ÍÁ, áñï»Ó ßÝä³é³Í³Ý ³ÕÙáõÍÝ»ñÁ å»ïù ½ Éëí»Ý Ñ³Í³ë³ñ³ã³÷:
- ê»É»ÍÍÇÍ ÇÝíáõµ³óÇ³ÛÇ ¹»åùáõÙ ßÝä³é³Í³Ý ³ÕÙáõÍÝ»ñÁ Ó³Ë ÍáÕÙÇó ÉÇÝáõÙ »Ý ÄáõÉ³ó³í: ²Ûë ¹»åùáõÙ ËáÕáí³ÍÇ ¹ÇñùÝ ³ÝÑñ³Å»ßÍ ½ áõÕÔ»É ³ñÇÝ·áëÍáåÇ ÑëÍáÕáõÃÛ³Ý ½»ñ³Íñ³÷áõÙß ³ñÍ³µ»ñÙ³Ùµ:

ê»ÉÇÏÇ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÁ -1961 p.

²ÜÝ ÍÇñ³éíáõÙ ¿ Ó³ÜÝ³×»ÖùÇ í»ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÁ É³í³ÓÝ»Éáõ,
hlužwku luwl eï³ÙáùëC å³ñáõÝ³íáõÃÛ³Ý Ñ»ïÑáëùÇó Ëáõë³÷»Éáõ
Ñ³Ù³ñ: ê»ÉÇÍC ·áñÍáÖáõÃÛáõÝÁ í³í³ñ»ÉÇë ×ÝßáõÙ ¿ ·áñÍ³1ñíáõÙ
Ù³í³ÝÇ³Ó^{..} 3x³éC íñ³ (Ýí³ñ 1), áñC ßÝáñÑCí í»ñ³íñ³÷áÖC µ³óí³luÁ ë»
ÖÙíáõÙ ¿ ßÝä³÷áÖC Ñ»ïÇÝ .. áÖÝ³ß³ñC ³é³ç³ÛÇÝ å³í»ñC ÙÇç^{..}
(Ýí³ñ 2) .. í³ÝËíáõÙ ¿ µ»ñ³Ý - ÁÙå³ÝÇ å³ñáõÝ³íáõÃÛ³Ý ³ÝóáõÙÁ ¹»
åC ßÝä³÷áÖ:

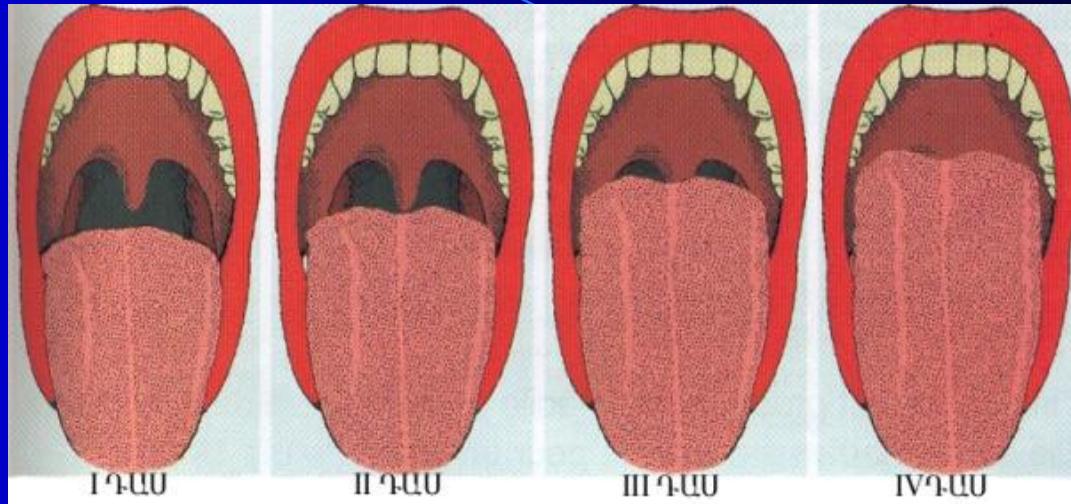

ÆYIÁÐUMÓÇ³

ÆYIÁÐUMÓÇ³ÛÇ ¹ÅÍ³ÑÁÐÃÛÁÐÝÁ Í³ÅÍ³Í ¿ µ»Ñ³ÝÇ,
ÁÙÅ³ÝÇ, ÍÁÍÁÑ¹Ç ³É³ÝÓÙÝ»ÑÁ ÙÇ ·ÍÁÍ ÙÇ³ÍÁÑ»ÉÁÐ
ÁÐÔÔ³ÍÇ É³ÑÇÝ·ÁËÍÁÅÇ³JÁÍ Ó³ÛÝ³X»ÕÙÁ Ï»ËÝ»ÉÁÐ
¹ÅÍ³ÑÁÐÃÛ³Ý Ñ»Í: ÆYIÁÐUMÓÇ³Ý Ñ³Ù³ÑÍÁÐÙ ¿ ¹ÅÍ³Ñ, »Ã».

- É³ÑÇÝ·ÁËÍÁÅÇ³ÛÇ ÷ÁÑÓÁ Í»É ¿ ³Í»ÉÇ Ù³Ý 10 ÑÁÅ»
·Í³Ù
- æ»ÙËÁÝÇ ¹ÇÑÙÁÐÙ Í³Í³ÑÍ»É ¿ É³ÑÇÝ·ÁËÍÁÅÇ³ÛÇ ³Í»ÉÇ
Ù³Ý 2 ÷ÁÑÓª ê»ÉÇÍÁÍ Í³Ù ³É³ÝÓ ¹Ñ³:

ÎáÍáñ¹Ç ï»ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÝ^a Áëï Ø³É³Ýå³iÇÇ

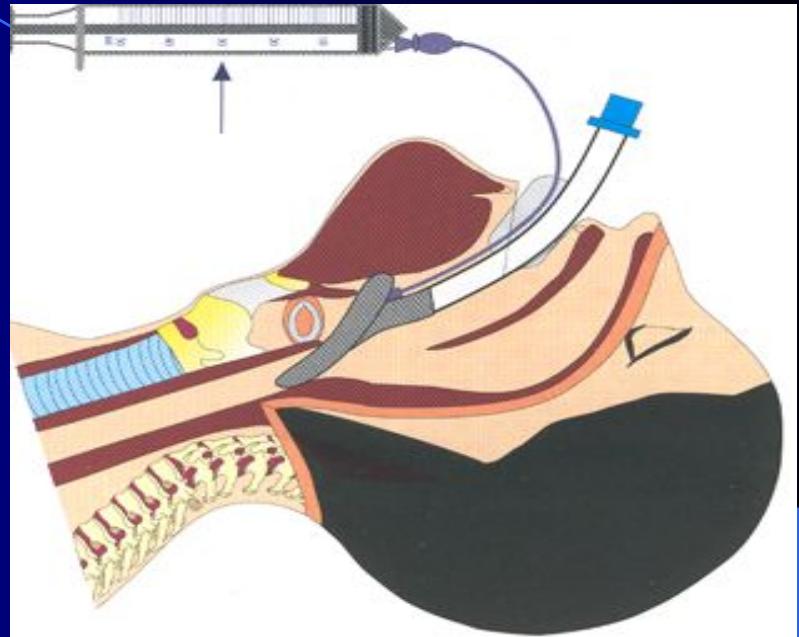
I ¹³ë. ï»ë³Ý»ÉÇ »Ý É»½í³ÍÁ, փ³փáõï ùÇÙùÁ, ùÇÙùÇ ï³Ù³ñÝ» :ñÁ

II ¹³ë. É»½í³ÍÇ í³ÛñÁ Ï³ùÝí³í ¿ É»½í³ÍÇ ÑÇÙùÇ Ñ»ïláõÙ:

III ¹³ë. »ñláõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ փ³փáõï ùÇÙùÁ:

IV ¹³ë. »ñláõÙ ¿ ÙÇ³ÛÝ ï³ñíñ ùÇÙùÁ:

ÍàÍàð, ²ÚÆÜ ,ÆØ²Î

:¿ ðÝä³ψáõç ÇÝïáõµ³óç³ûç ³ûéáÝññ³Ýù³ûçÝ ù»ãá¹
:L³ñçÝ·áëíáå åç å³ñ³Ýçáõù
Վ»ñçÝ³ù³ëá ÉçÝáõù ¿ áñíáñç µ³óí³íùç íñ³, ïáõùÝ³ûçÝ
µ³ñÓçïÝ»ñá ñ»Ýíáõù »Ý í³ÝÓ³óù íáó»ñçÝ, í»ñçÝ ù³ëá í»
õ³í³ûíáõù ¿ É»½íç ñçùùç í³í

‘²ð àõÂÚàõÜÜ°ðÀ È³ñÇÝ·áëÍáåÇ³ÛÇ ÁÝÃ³óùáõÙ

È³ñÇÝ·áëÍáåÇ³ÛÇ ÁÝÃ³óùáõÙ Í³ñáÖ »Ý ³é³ç³Ý³É Í³ñµ»

ñ ï»ë³ÍÇ íÝ³ëí³ÍùÝ»ñ^a Í³åí³Í ³Ý³íáÙÇ³Í³Ý Í³éáõóí³ÍùÇ,

Ý³Ëûñáù ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»óáÖ ³Ëí³µ³ÝáõÃÛ³Ý,

³Ý¹/²·³Û³Ý áñ³ÍÇ .. Í³í³ñáÖÇ ÷áñÓ³éáõÃÛ³Ý Ñ»í^a

- ✓ ÷³÷áõï ÑÛáõëí³ÍùÝ»ñÇ (ßáõñÃ»ñ, É»¹/²áõ, Í»ñ³Íñ³÷áÖ,
ÍáÍáñ¹, ßÝã³÷áÖ) íÝ³ëáõÙ^a Ñ»Ù³íáÙ³, å³ñ³ÉÇã, íÝ³ëí³Íù
Í³Ù

ÝÛ³ñ¹³ÛÇÝ Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñ,

- ✓ ³í³ÙÝ»ñÇ ÍáïñáõÙ Í³Ù ï»Ö³ß³ñÅ:

- ✓ ²Ýµ³Íñ³ñ ³Ý¹/²·³Û³Ý Ñ»í^a Í³åí³Ía Í³ñáÖ ï^a ¹Cíí»É Ñ³½,
È³ñÇÝ·áëå³½Ù, µñáÝËáëå³½Ù .. ÷ëËáõÙ:

- ✓ È³ñÇÝ·áëÍáåÇ³Ý Í³ñáÖ ï^a ³é³ç³óÝ»É ³.. ¹/²³ñÍ»ñ³Í³ÛÇÝ
ÑÇå»ñí»Ý¹/²Ç³, Ñ³×³Ë³ëñíáõÃÛáõÝ (»ñ»Ë³Ý»ñÇ
ßñç³ÝáõÙ^a ÑÇåûùëÇÍ Í³·Ù³Ý Ñ³½í³ëñíáõÃáõÝ):

‘²ð, àðÂÚàðÜÜºðÀ ÆÝiáðmºóCºÛC ÁÝÃºáðÙ

- ❖ **ÆÝiáðmºóCºÛC** ÷áðÁ ÆáñÁ ī»ð³¹ñ»ÉÇë (ë»É»ïíCí ÇÝiáðmºóCº) **Nººéºº** ÍáðÙç
ÁáùÁ ãC Ùººéºº ÍáðÙ **BÝaººéáðÃÛººYÁ**, áñC ³ñ¹ ÚáðYùáðÙ **Íººñáð** $\frac{1}{2}$ ººñ·ººYººÉ
NººåººùººëººCºº:
- ❖ **éEººÉÙººÛµ** ï»ñººéºº ÷áðY ÇÝiáðmºóY»ÉÇë **Nººñººíººáñ** ãç **Íººíººñºº** É Ááù»ñC ³ñNºº»
éººíººY **BÝaººéáðÃÛáðY**:
- ❖ **ÆÝiáðmºóCºÛC** ÷áðC **Nºº** ï **ÍººáººÍ** **ÉÝ¹CñYºº** ñA (÷áðC **ÍººÉáðÙ**, ë»ðÙáðÙ **ººººÙYºº**
ñC **ÙCçºº**, **EººYáðÙ** ë»ïñ»íáí, **ÃñáÙµáí** **ÍººÙ** ·»Éáí, **ÍººÙººYÁºº** ï, ÷áðC » $\frac{1}{2}$ ñC
NººåðÙÁ **BÝaºº** ÷áðC **áººíCººY**) **ººéººçººóYáðÙ** »Y **Nººçººáºº** »YíCÉÙººóCºº:
- ❖ **øCÃ-BÝaºº** ÷áðººÛCºº ÇÝiáðmºóCººÛC **AººÙººYºº** ÷áðC **NººåðÙÁ** **ÍáÍáñººC** **ººéººçººÛCººY**
ÍººYººCºº **ÍººÙ** **ÍáðÙñ** ÇÝiáðmºóCººÛC **ºº** ðùáðÙ **É** » $\frac{1}{2}$ áð- **ÙººÍÍáñººÛCººY** ÷áëCººY»ñCººY
Íººñáð $\frac{3}{2}$ ººéººçººóY»É **ººYáÃººÛCººY** **ÉººY** ·ººñáðÙY»ñ, **ùÃººÛCººY** **ººñÛáðYººNººåðÃÛáðY**,
NººíÁÙººYººÛCººY ÷áëC **íYººéáðÙ**, **Øºº·CººÉCºº** **ººùººóYáí** **ÙººYÁºº** ïC **Aºº** $\frac{3}{2}$ ººÍººÍáðÙ,
éCººYáðëCºº:
- ❖ **BÝaºº** ÷áðC ÇÝiáðmºóCººY **Íººñáð** $\frac{3}{2}$ ººéººçººóY»É **áëÍñººÛCººY** **íYººéººíººùYºº** ñ^a **áðYººBººñCºº**
Nººáºº **ÉººEºº** **ÍººÙ** **íYººéººíººù**, **ùáðYù-ÍYáººÛCººY** **NººáººCºº** **Nººáºº** **ÉººEºº**, **É** »óCººY»ñCºº **Íáººñººíººù**:
- ❖ **¶ÉººEººCºº** **BººñAººåðÙYºº** ñA **Íººñáð** »Y **NººY** ·»óY»É **áººíººNººíººY** $\frac{3}{2}$ ººùººéººáðmºóCººÛCºº:

ÞÝä³é³Í³Ý .. ëñí³ÝáÃ³ÛÇÝ Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñ

- Í³ñ× Å³Ù³Ý³Í³Ñ³í³ÍáõÙ ÇÝïáõµ³ÓÇ³Ý ãÇñ³Í³Ý³óÝ»Éáõ ¹»åùáõÙ
ÑÇåûùëÇ³Ý .. ÑÇå»ñÍ³åÝÇ³Ý ³ÝËáõë³÷»ÉÇ »Ý: ‘ñáÝËáëå³½ÙÇ ..
É³ñÇÝ·áëå³½ÙÇ Å³Ù³Ý³Í ÉÇÝáõÙ ï ßÝä³é³Í³Ý ÄáõÉáõÃÛáõÝ, ÇëÍ ë»É»
ÍÍÇÍ Í³Ù Í»ñ³Íñ³÷áÖ³ÛÇÝ ÇÝïáõµ³ÓÇ³ÛÇ ¹»åùáõÙ^a ÑÇåûùëÇ³:
○ êÇÙå³ÍÇÍ Ñ³Ù³Í³ñ·Ç ¹ñ¹Ù³Ý Ñ»Í³Ýùáí Í³ñáõ ï ½³ñ·³Ý³É
Ñ³x³Ë³ëñíáõÃÛáõÝ, ÑÇå»ñí»Ý½Ç³, ³éÇÃÙÇ³, ÇëÍ í³·áõëÇ ¹ñ¹áõÙÇó^a
É³ñÇÝ·áëå³½Ù, ½³ñÍ»ñ³Í³ÛÇÝ ÑÇåáí»Ý½Ç³, ëñíÇ Í³Ù ßÝä³éáõÃÛ³Ý Í³Ý ..
ÜÛ³ñ¹³ÙÍ³Ý³ÛÇÝ Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñ
- ‘³ñÓñ ïí³Ý·Ç ËÙµÇ ÑÇí³Ý¹Ý»ñÇ ßñç³ÝáõÙ (áõÕ»ÕÇ ³ÝáÃ³ÛÇÝ
Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñ, Ý»ñ·³Ý·³ÛÇÝ ³ÝáÃ³ÛÇÝ ³ñ³íÝ»ñ Í³Ù Ù³ÉýáñÙ³ÓÇ³Ý»ñ)
Í³ñáõ ï ¹ÇÍÍ»É Ý»ñ·³Ý·³ÛÇÝ xÝÙ³Ý µ³ñÓñ³óáõÙ Í³Ù áõÕ»ÕÇ
³Ý·ñÇ¹½Ù³ÛÇ å³íéáõÙ:

„àõðê°ðàõø²Ü¹¼¶²Ú²òàõøæð °ì ¾øêîàõ²òæ²

²Ý½·³Û³óáõÙçó ¹áõñëµ»ñÙ³Ý · ³ñÃÝ³óÙ³Ý ÷áõÉáõÙ §ùáõÝÁ!
÷áË³ñÇÝíáõÙ ¿ ³éáõÛ·áõÃÛ³Ùµ, í»ñ³ï³Ý·ÝíáõÙ ¿ Å³Ù³Ý³ï³íáñ
åñáÃ»½³íáñÙ³Ý »ÝÃ³ñï³í ûñ·³ÝÝ»ñÇ ÇÝùÝáõñáõÛÝ ·áñÍáõÝ»
áõÃÛáõÝÁ: ²ñÃÝ³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ ³í³ñï³íáõÙ ¿
¿ùëïáõµ³óÇ³Ûáí, ³ÛëÇÝùÝª ÇÝíáõµ³óÇáÝ ÷áÕÁ Ñ»é³óíáõÙ ¿
ÞÝä³÷áÕÇó: ¾ùëïáõµ³óÇ³Ý ï³ï³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ÑÇí³Ý¹Á å»ïù ¿
ÉÇÝÇ ÉÇáíÇÝ ³éáõÛ· ï³Ù ùÝ³í, µ³Ûó å³ßïå³Ý³ï³Ý é»ýÉ»ùëÝ»
ñÇ, ÇÝäå»ë Ý³· ÝÛ³ñ¹³Ùï³Ý³ÛÇÝ Ñ³Õáñ¹³ï³ÝáõÃÛ³Ý ÉÇ³ñÅ»ù
í»ñ³ï³Ý·ÝáõÙáí: ¶»ñ³¹³ë»ÉÇ ¿ ¿ùëïáõµ³óÇ³Ý ï³ï³ñ»É, »ñµ
ÑÇí³Ý¹Á ïÇë³ùÝ³í íÇx³íáõÙ ¿ (Ý³ Ñ»ï³·³ÛáõÙ aÇ ÑÇßáõÙ
ÇÝíáõµ³óÇáÝ ÷áÕÇ §ïÑ³x ³éï³ÛáõÃÛ³Ý; Ù³ëÇÝ), Çëï
å³ßïå³Ý³ï³Ý é»ýÉ»ùëÝ»ñÁ (Ù³ëÝ³íáñ³å»ëª Ñ³½Á) í»ñ³ï³Ý·Ýí³í »
Ý:

**ÀÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óáõÙÇó Ñ»ïá Ɂùëïáõµ³ÓÇ³ÛÇ Í³Í³ñÙ³Ý
ã³÷³ÝÇßÝ»ñÝ »Ý.**

- ĐCÍ³Ý¹Á Í³Í³ñáõÙ Ɂ á³ñ½³·áõÛÝ Ññ³Ñ³Ý·Ý»ñÁ (µ³óáõÙ Ɂ ³ãù»ñÁ, óáõÛó Ɂ Í³ÉÇë É»½áõÝ):
- Ü³ Ç íÇ×³ÍÇ Ɂ µ³ñÓñ³ÓÝ»Éáõ ·ÉáõËÁ Í³Ù ë»ÕÙ»Éáõ µÅßÍÇ Ó»éùÁ:
- Üñ³ ÇÝùÝáõñáõÛÝ ßÝã³éáõÃÛáõÝÁ µ³í³ñ³ñ Ɂ (³ñi³ßÝã³Í³Ý Í³í³ÉÁ, ßÝã³éáõÃÛ³Ý Ñ³×³ËáõÃÛáõÝÁ, SaO₂):
- Đ»Ùá¹ÇÝ³ÙÇÍ³Ý Í³ÛáõÝ Ɂ:
- ¾ùëïáõµ³ÓÇ³ Í³í³ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ý³Ë ÑÇÍ³Ý¹Á å»ïù Ɂ ÇÝïáõµ³ÓÇáÝ ÷áÖáí 1 – 2 ñáå» ßÝãÇ 100% ÄÄí³ÍÇÝ: ²ÛÝáõÑ»Í µ»ñ³ÝÇ ËáéáãÇ " ßÝãáõÖÇÝ»ñÇ ë³Ý³ÓÇ³ÛÇó Ñ»ïá ÇÝïáõµ³ÓÇáÝ ÷áÖÇ Ù³ÝÅ»ïÁ Ñ»ï Ɂ ÷äíáõÙ " ÷áÖÁ ¹áõñë Ɂ µ»ñíáõÙ ßÝã³÷áÖÇó: ,³ñÓÛ³É Í³í³ñíáõÙ Ɂ µ»ñ³Ý - ÁÙå³ÝÇ ë³Ý³ÓÇ³ " ÄÄí³ÍÝÇ Ý»ñßÝãáõÙ ³Ûë ³Ý·³ñ¹»Ý ßÝã³Í³Ý ¹ÇÙ³ÍÇ û·ÝáõÃÛ³Ùµ:
- ¾ùëïáõµ³ÓÇ³ÛÇ Å³Ù³Ý³Í " ¹ñ³ÝÇó Ñ»ïá Í³ñáÖ »Ý ¹Çii»É áñáß µ³ñ¹áõÃÛáõÝÝ»ñ^a ßÝãáõÖÇÝ»ñÇ Ëó³ÝáõÙ, ëí³ÙáùëÇ å³ñáõÝ³ÍáõÃÛ³Ý Ñ»ïÑáëù ¹»åÇ ßÝãáõÖÇÝ»ñ, ÍáÍáñ¹ - ÁÙå³Ý³ÛÇÝ ó³í»ñ:

Ü/º ²Ü¹/₄¶²Ú²òàõØ

Í³ñ× ³½¹»óáõÃÛ³Ý ̄áÓáõÃÛ³Ùµ Ý/» ³Ý»ëÃ»ïÇÍÝ»ñÇ (åñáåáyáÉ), û÷ÇáÇ¹Ý»ñÇ (³Éý»Ýi³ÝÇÉ, èáõý»Ýi³ÝÇÉ, é»ÙÇý»Ýi³ÝÇÉ) ̄ ÜÇáé» É³ùë³ÝiÝ»ñÇ (ÙÇí³läõñÇáõÙ) ý³ñÙ³läÍÇÝ»ïÇÍ ̄ ý³ñÙ³lä¹ÇÝ³ÙÇÍ ³é³ÝÓÝ³Ñ³iläõÃÛáõÝÝ»ñÁ ÃáõÛÉ »Ý ̄³ÉÇë ¹ñ³Ýó ã³÷³ù³Ý³iÝ»ñÇ iÇiñáõÙáí Ó»éù µ»ñ»É Ñ³ñÃ ÁÝÃ³óù áõÝ»óáÖ ³Ý½·³Û³óáõÙ, áñÇó ¹áõñëµ»ñáõÙÁ ̄» ÕÇ ̄ áõÝ»ÝáõÙ ß³i ³ñ³·:

²ÛëåÇëáí, Ý/» lääíáõÙ ̄ ³ÛÝ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ³Ý½·³Û³óáõÙÁ, áñÇ Å³Û³Ý³i µáÉáñ ¹»Õ³ÙÇçáóÝ»ñÁ Ý»ñÙáõÍäõÙ »Ý Ý/» ×³Ý³å³ñÑáíª Ñ³iäõi ³ñäÙ³i³óí³Í Ý»ñ³ñiÇä-¹á½³iäñÇ û·ÝáõÃÛ³Ùµ

ÆÝýáõ½Ç³Ý ¹³¹³ñ»óÝ»Éáõó ̄³ñ× Å³Û³Ý³i ³Ýó Ý»ñÙáõÍäõÖ ¹»Õ³ÙÇçáóÇ ³½¹»óáõÃÛáõÝÝ Çëå³é í»ñ³ÝáõÙ ̄ a ¹ñ³ ³½¹»óáõÃÛ³Ý ̄³ñ×³TáõÃÛ³Ý ̄ ³ñ³. ù³Ûù³ÛÙ³Ý å³i×³éáí:

ÍºÔ²ÚÆÜ-Ð²Ôàð, â²Í²Ü ²Ü¼¶²Ú²òàðØ

Í»Õ³ÛÇÝ - Ñ³Õáñ¹ã³í³Ý Í³Ù é»·ÇáÝ³ñ (É³í, region – ßñç³Ý) ³Ý½·³Û³óáðÙÁ Ó»éù ɏ µ»ñíáðÙ í»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»íCïC (ûñçÝ³í³ ÉC¹áí³ÛÇÝ, muáðåÇí³í³ÛÇÝ) ÉáðláðÛÃÇ áðÔÔáñ¹í³í Ý»ñÙáðÍÙ³Ý ³ñ¹ÛáðÝùáðÙ, áñÇ Å³Ù³Ý³í ÉáðláðÛÃÁ Í»ÝíñáÝ³ÝáðÙ ɏ ÝÙ³ñ¹ÛÇÝ óáðáðÝÝ»ñÇ, ÑÛáðë³íÝ»ñÇ Í³Ù áðÝáðÔ»ÔÇ ³ñÙ³íCïÝ»ñÇ ßáðñçÁ:
ì»ñçÇÝÝ»ñÇë å³ß³ñÙ³Ý ³ñ¹ÛáðÝùáðÙ ³Ý½·³Û³óíáðÙ ɏ Ù³ñÙÝÇ ³ÛÝ Ñ³í³ÍÁ,
áñÁ ÝÙ³ñ¹Û³íáñíáðÙ ɏ ³Ý½·³Û³óí³í ÝÙ³ñ¹ÛÇÝ ·áÛ³óáðÃÛáðÝÝ»ñáí: Ð³Õáñ¹ã³í³Ý
ɏ ÍáñíáðÙ ³ÛÝ å³í×³éáí, áñ ³Ý½·³Û³óÝáÔ ÉáðláðÛÃÁ, Í»ÝíñáÝ³Ýéáí ÝÙ³ñ¹Ç Í³Ù
ÝÙ³ñ¹ÛÇÝ óáðáðÝÇ ßáðñçÁ, å³ß³ñáðÙ ɏ ÝÙ³ñ¹ÛÇÝ ·ñ·ÇéÇ Ñ³Õáñ¹áðÙÝ ³Û¹
Ñ³í³íáðÙ: ÅÝ¹ áñáðÙ, ¹»Õ³ÛÇçáóÁ Ý»ñÙáðlíáðÙ ɏ Í³°Ù ÝÙ³ñ¹ÛÛáðÝÇ Ù»ç (Ý»
ñÝÙ³ñ¹ÛÇÝ), Í³°Ù ¹ñ³ ßáðñçÁ (Ñ³ñÝÙ³ñ¹ÛÇÝ):

Í³ñµ»ñáðÙ »Ý í»Õ³ÛÇÝ – Ñ³Õá¹ã³í³Ý ³Ý½·³Û³óÙ³Ý Ñ»íÛ³É Ó»»ñÁ^a

- áðÝáðÔ»Ô³ÛÇÝ,
- ɏåÇ¹áðñ³É,
- åáäáð³ÛÇÝ,
- ÝÙ³ñ¹ÛÇÝ å³ß³ñáðÙÝ»ñ:

î»Ö³ÜÇÝ-Ñ³Öáñ¹ä³İ³Ý ³Y¹₂^{·3}Ü³óÙ³Ý µáÉáñ Ù»Ãá¹Ý»ñÁ ÏÇñ³é»Éáõ
Ñ³Ù³ñ ·áÛáõÃÛáõÝ áõÝ»Ý áñáß³İÇ å³ñi³Çñ İ³ÝáÝÝ»ñ.

- ❖ »ñ³İ³ÜÇÝ ÙáõïùÇ ³é³ÜáõÃÛáõÝ,
- ❖ ßÝä³é³İ³Ý û·ÝáõÃÛáõÝ óáõó³µ»ñ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³Å»ßí ÝÛáõÃ»
ñÇ " ÜÇçáóÝ»ñÇ ³é³ÜáõÃÛáõÝ,
- ❖ î»Ýë³İ³Ý ³ñ"áñ ýáõÝïóÇ³Ý»ñÇ ÑëüáõÛáõÝ (¿É»îñ³ëñ³·Çñ
(³/4ê¶), $\frac{1}{2}$ ³ñî»ñ³İ³ÜÇÝ ×ÝÛáõÛ ($\frac{1}{4}$ Ö), SaO_2),
- ❖ µáÉáñ Ý»ñ³ñüáõÛÝ»ñÇó ³é³ç " Ý»ñ³ñüÙ³Ý ÁÝÃ³óùáõÛ å³ñµ»ñ³µ³ñ
å»ïù ¿ ³İ³ñ»É ³ëåÇñ³óÇáÝ Ã»ëí,
- ❖ ÏÇñ³éíáõÛ ¿ Ã»ëí-¹»Ö³ä³÷, »Ã» ÑÝ³ñ³íáñ ¿ ³ñ»Ý³ÉÇÝáí,
- ❖ Ý»ñ³ñüÙ³Ý ³ñ³·áõÃÛáõÝÁ å»ïù ¿ ÉÇÝÇ ¹³Ý¹³Ö (90 íñî.),
- ❖ ³Ù»Ý³÷áùñ ³ë³İÇ ¹»åùáõÛ ³Ý·³Ù ³ÝÑñ³Å»ßí ¿ ÁÝ¹Ñ³í»É Ý»
ñ³ñüáõÛÁ:

S»Ö³ÛÇÝ-Ñ³Õáñ¹ã³Í³Ý ³Ý½·³Û³ÓÙ³Ý **Ñ³Í³ÓáõóáõÙÝ»** **ñÝ tlu**,

- ÇÝý»ÍóÇ³ÛÇ ûç³Ë ÉÝ»ñ³ñÍÙ³Ý ï»ÓáõÙ,
- ·»ñ½·³ÛÝáõÃÛáõÝ ³Ý»ëÃ»ïÇÍÇ ÝÍ³ÍÙ³Ùµ,
- Ù³Í³ñ¹»ÉÇáõÃÛ³Ý Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñ (Ñ³Í³Ù³Í³ñ¹ÇäÝ»ñáí µáõÅáõÙ) ï»ÝïñáÝ³Í³Ý å³ß³ñáõÙÝ»ñÇ Å³Ù³Ý³Í,
- åÍ³ñ·³íáñíáÖ ÑÇåáíáÉ»ÙÇ³, ³ÝÍ³ÛáõÝ Ñ»Ùá¹ÇÝ³ÙÇÍ³,
- ßáÍ,
- ë»åëÇë,
- ¹»ÍáÙå»Ýë³óí³Í ëñÍ³ÛÇÝ ³Ýµ³í³ñ³ñáõÃÛáõÝ,
- ÑÇÍ³Ý¹Ç ó³ÝÍáõÃÛáõÝÁ:

ØÇç³ÝïÜ³É ßÖÃ³ÛÇÓ ï³Èí³Í^a ï»Õ³ÛÇÝ³Ý»ëÃ»ïÇÍÝ»ñÁ µ³Å³ÝíáõÙ »Ý »ñláõ
ËÙµÇ` µ³ñ¹ »Ã»ñÝ»ñÇ (ï³Ù ïëÃ»ñÝ»ñÇ) ..³ÙÇ¹Ý»ñÇ: Ð³ñÍ ïÝß»É, áñ í»
ñáÑÇßÜ³É ÙÇç³ÝïÜ³É ßÖÃ³Ý ï³å»ë³Ý¹ñ³¹³éYáõÙ ï ï»Õ³ÛÇÝ³Ý»ëÃ»ïÇÍÇ^{31/2}»
óáõÃÜ³Ý ïáOáõÃÜ³Ý íñ³:

I. ³ñ¹ »Ã»ñÝ»ñÇ ËáõÙµ^a

- Ýáíä³ÛÇÝ (åñáä³ÛÇÝ, óÇíä³ÛÇÝ, ëÇÝä³ÛÇÝ, ³Ùµáä³ÛÇÝ ..³ÙÉÝ),
ïä³ÛÇÝ,
- ¹Çä³ÛÇÝ (ï»ïñ³ä³ÛÇÝ, ³Ù»ïä³ÛÇÝ),
- ùÉáñåñä³ÛÇÝÁ (Ý»½³ä³ÛÇÝ):

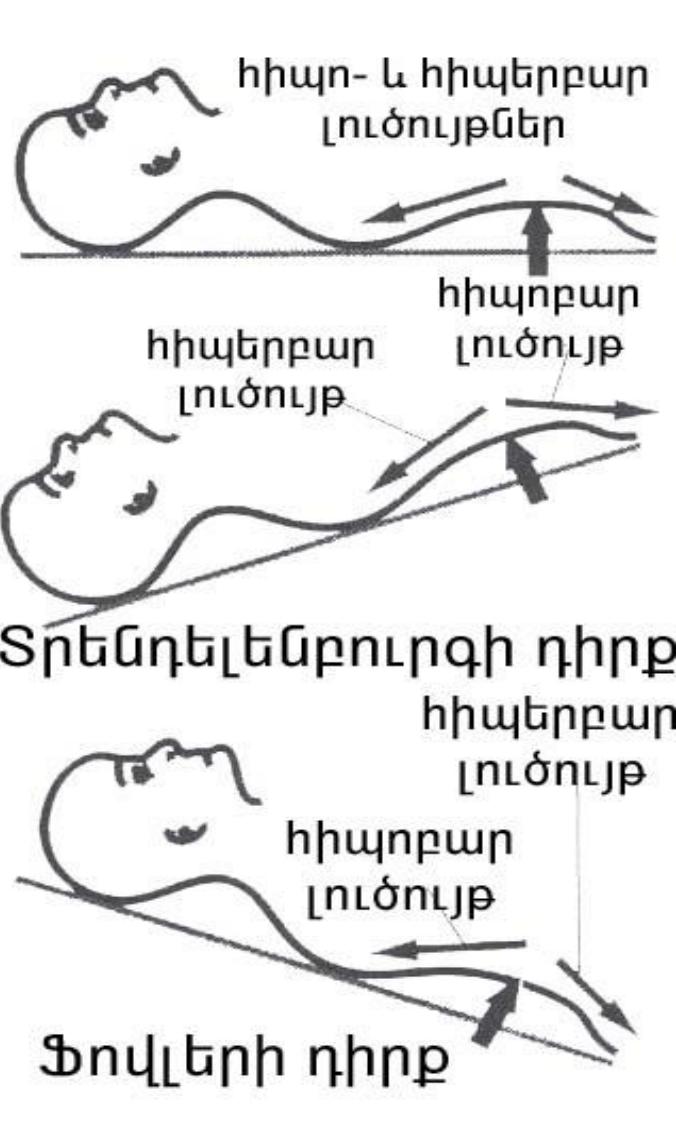
II. ²ÙÇ¹Ý»ñ^a

- ÉÇ¹ä³ÛÇÝ (ùëÇä³ÛÇÝ, ùëÇÉä³ÛÇÝ, ùëÇÉá¹äÝí, ÉÇ·Ýáä³ÛÇÝ, ûïä³ÛÇÝ,
ëáÉä³ÛÇÝ, é»ÙÇä³ÛÇÝ ..³ÙÉÝ),
- Ù»åÇä³ÛÇÝ (Ù»åÇ¹äÝí, Ù»íÇñÇÝ, ëï³Ý¹äÝ»ëí, ëï³Ý¹Çä³ÛÇÝ, Ù»åÇä³ëí»½ÇÝ),
µáõåÇä³ÛÇÝ,
- åñÇÉä³ÛÇÝ (ùëÇÉäÝ»ëí, óÇä³Ý»ëí),
- µáõÃ³ÝÇÉÇä³ÛÇÝ (Ëáëíä³ÛÇÝ),
- ïíÇ¹ä³ÛÇÝ (¹áõñ³Ý»ëí),
- ³ñíÇä³ÛÇÝ (áõÉíñ³ä³ÛÇÝ, ë»åï³Ý»ëí, ³Éý³ä³ÛÇÝ, áõµÇëí»½ÇÝ),
- éáåÇä³ÛÇÝ (Ý³éáåÇÝ):

àÔÜàõÔºÔ²ÚÆÜ ²Ü¹¼¶²Ú²òàõØ

àÕÝáõÔ»Õ³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óÙ³Ý Å³Ù³Ý³Í ï»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»ïÇÍÁ Ý»ñÙáõÍíáõÙ
¿ ³ÝÙÇç³å»ë »ÝÃ³ñ³ËÝáÇ¹³ÛÇÝ ï³ñ³íù^a áÕÝáõÔ»Õ³ÛÇÝ Ñ»ÕáõÍÇ Ù»ç,
å³ß³ñÙ³Ý »ÝÃ³ñÍ»Éáí áÕÝáõÔ»Õ³ÛÇÝ ³ñÙ³íÇÍÝ»ñÁ: °ÝÃ³ñ³ËÝáÇ¹³ÛÇÝ
ï³ñ³íùÁ ï»Õ³Í³Ûí³Í ¿ ³ñ³ËÝáÇ¹³ÛÇÝ ß»ñíÇ "÷³÷áõÔ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ ÙÇç",
áñÝ áõÔÔ³ÍÇáñ»Ý Í³ÍíáõÙ ¿ áÕÝáõÔ»ÕÁ:

â³÷³Ñ³ëÝ»ñÇ ßñç³ÝáõÙ áÕÝáõÔ»ÕÝ ³í³ñííáõÙ ¿ ·áíí³ÛÇÝ ³é³çÇÝ áÕÇ
ë³ÑÙ³ÝáõÙ, ë³Í³ÛÝ áÕÝáõÔ»Õ³ÛÇÝ ï³ñ³íùÁ ß³ñáõÝ³ííáõÙ ¿ ÙÇÝä" II
ëñµáæíñÇ Ù³Í³ñ¹³ÍÁ: Üáñ³ÍÇÝÝ»ñÇ áÕÝ³ß³ñÇ ³Ý³íáÙÇ³Ý ï³ñµ»ñíáõÙ ¿
â³÷³Ñ³ëÝ»ñÇó: Üñ³Ýó áÕÝáõÔ»ÕÝ ³í³ñííáõÙ ¿ T₁₂ - L₃ Ù³Í³ñ¹³íáõÙ, áõëíÇ
Ýñ³Ýó Ùáí áÕÝáõÔ»Õ³ÛÇÝ åáõÝíóÇ³Ý ·»ñ³¹³ë»ÉÇ ¿ Í³í³ñ»É L₄ - L₅
Ù³Í³ñ¹³íáõÙ:

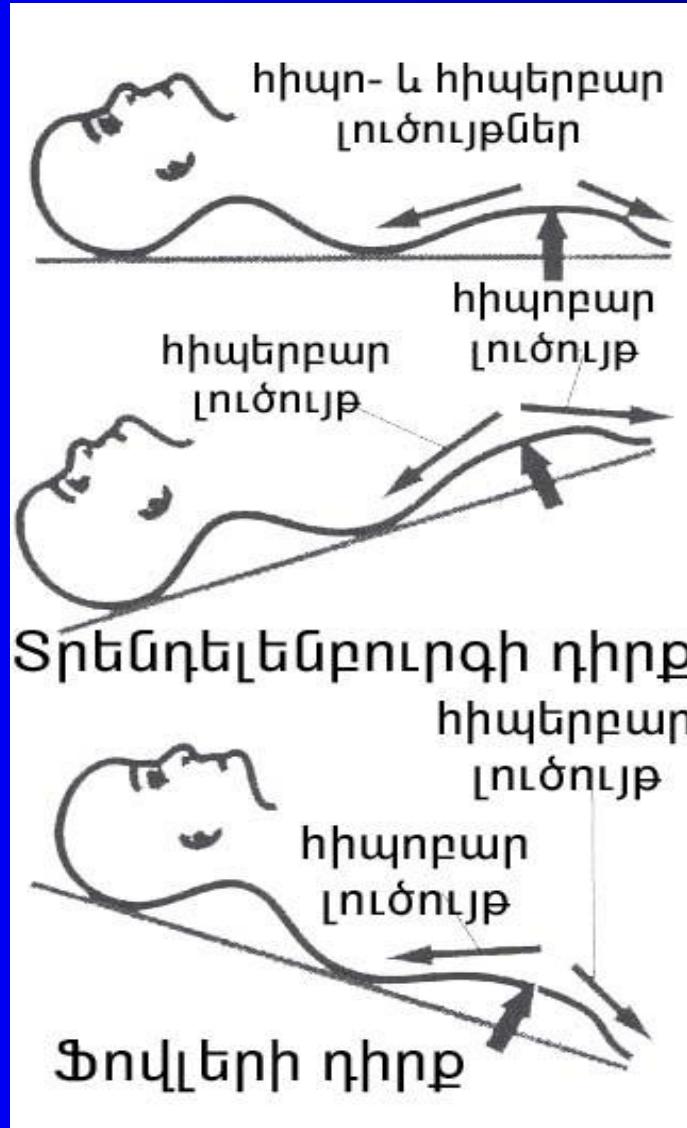
»Ó³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»ïÇïÇ ³»Ó³µ³ßËáõÙÁ
áõõ»õ - áÖÝáõõ»Ó³ÛÇÝ Ñ»õáõõláõÙ:

²Ý½·³Û³ÓÙ³Ý ÇÝї»ÝëÇíáõÃÛáõÝÝ áõ ï»Õ³µ³ÞËÙ³Ý
ï³ñ³ÍùÁ áÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³ÓÙ³Ý Å³Ù³Ý³ї ï³Ëí³í
¿ ï»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»ïÇïÇ ¹»Õ³ã³ψíÇó, Ý»ñ³ñïÙ³Ý
³ñ³·áõÃÛáõÝÇó, ÑÇí³Ý¹Ç ¹ÇñùÇó " ÉáõÍáõÛÃÇ ï»
.ë³í³ñ³ñ ïßéÇó

尼希米記 第三章
尼希米記 第三章

„Å» ū» Õ³ÛÇÝ ³Ý»ë Å»ïÇïÇ áõÕ»Õ – áÕÝáõÕ»
Õ³ÛÇÝ Ñ»ÕáõÏÇ ū»ë³Í³ñ³ñ ïßÇéÝ»ñÁ Ñ³Í³ë³ñ »Ý
:¿ ³å³ ³Ý»ë Å»ïÇïÇ ÉáõÍáõÛÃÁ Ç½áµ³ñ

ì»ñçÇÝë Ñ³Ù³ñíáõÙ ï ýÇ½ÇáÉá·Ç³ï³Ý, e³ï³ÛÝ Ç½áµ³ñ
ÉáõláõÛÄÇ i»Ö³µ³ßËáõÙÁ áÖÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ Ñ»ÖáõláõÙ
ï³Ë³í ãç ÑÇï³Ý¹Ç ¹ÇñùÇó, Çeï ³¹/²»ÓáõÃÛáõÝÁ ÉÇáíÇÝ
:ç ï³ÝË³ï»ë»É ÑÝ³ñ³íáñ ã

Ծշամ³ն ԷաօլածՈԱՅ»նԱ /i/ է³լ³ն³ն լի՛չեԱ
÷անի չ^a 1003 – 1006/, աօՕ»Օ - աՕÝաօՕ»
Օ³ՈԿÝ Ն»ՕաօլածՈ մ³նՕն³ÝաօԸ »Ý ի»ն:
էիան³մ³ն 1ն³Ýն 3í»ԷԸ »նլ³ն »Ý 3½1աօԸ, ն³Ý
ՆԾա»նմ³ն ԷաօլածՈԱՅ»նԱ: ն³Ýօ ի»
Օ³մ³ՅԵաօԸ լ³Էի³լ աչ ՆԾի³Ý¹Ը 1ՉնւԾօ, Ծէ³
3½1»օաօԸԱնաօÝÝ»նԱ 1³նՕՍ³Ե 3Ýլ³ÝԵ³ի»է»
ԷԸ »Ý:

Ծշա»նմ³ն ԷաօլածՈԱՅ»նԸ /i/ է³լ³ն³ն լի՛չեԱ
Ը»լ չ աօՕ»Օ - աՕÝաօՕ»Օ³ՈԿÝ Ն»ՕաօլԸ
ի»է³լ³ն³ն լի՛չօ/: ն³Ýօ ի»Օ³մ³ՅԵաօԸ
աՕÝաօՕ»Օ³ՈԿÝ Ն»ՕաօլածՈ լ³Էի³լ չ
Օ·աՕաօԸ աօԸ ՆԾի³Ý¹Ը լ³ն³ն կ ն³Ս³Ե³Ը
1ՉնւԾօ: °ÝԱ³ն³ԵÝաԸ¹³ՈԿÝ լ³ն³ն կ ն³Ս³Ե³Ը
ԷԸ 1ն³Ýն կ ն³Ս³Ե³Ը 1³ÝնաօԸԱն³Ý ա³ր³եաի
Օ·իաօԸ »Ý ի»Օ³լ³Ս³ »Ե կ ն³Ս³Ե³Ը
լ³ն³ն կ ն³Ս³Ե³Ը 1³Ý»ԷԸ կ ն³Ս³Ե³Ը:

T₁₀-Çó μ³ñÓñ áÖÝáðÖ»Ö³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óáðÙÝ ³é³ç ɯ μ»ñáðÙ.
³ñí³Ñ³Ûí³Í ^{1/2}³ñÍ»ñ³Í³ÛÇÝ ÑÇåáïáÝÇ³ /áÖÝáðÖ»ÖÇ  ÇÙå³ÍÇÍ ³ÝáÃ³ë»ÖÙÇä
áðÖÇÝ»ñÇ " í»·»í³ÍÇÍ Ñ³Ý·áðÙóÝ»ñÇ å³ß³ñÙ³ù պատճառով:/

²ÖÇùÝ»ñÇ, ÉÛ³ñ¹Ç " »ñÇÍ³ÛÝ»ñÇ ³ÝáÃÝ»ñÇ É³ÛÝ³ðÙ³Ý Ñ»í³Ýùáí ³ñÛáðÝÁ
å³Ñ»ëí³íáñíáðÙ ɯ í³ñáðáðÝ³Í ³ÝáÃÝ»ñáðÙ, áñÇ å³Í×³éáí »ñ³Í³ÛÇÝ Ñ»íÑáëùÁ
½·³ÉÇáñ»Ý ³Ý½áðÙ ɯ: ^{1/4}³ñÍ»ñ³Í³ÛÇÝ ÑÇåáïáÝÇ³ÛÇ ^{1/2}³ñ·³óáðÙÁ ³ñ»ÉÇ ɯ
í³ÝË»É ³Ý³å»ë ³Ý»ñ³ñÍ»Éáí ÇÝýáð½ÇáÝ ÙÇçáóÝ»ñ (1000 ÙÉ ïñÇëí³ÉáÇ¹)
í³Ù ɯý»¹ñÇÝ (10 -15 Ù·, ³Ý/»):

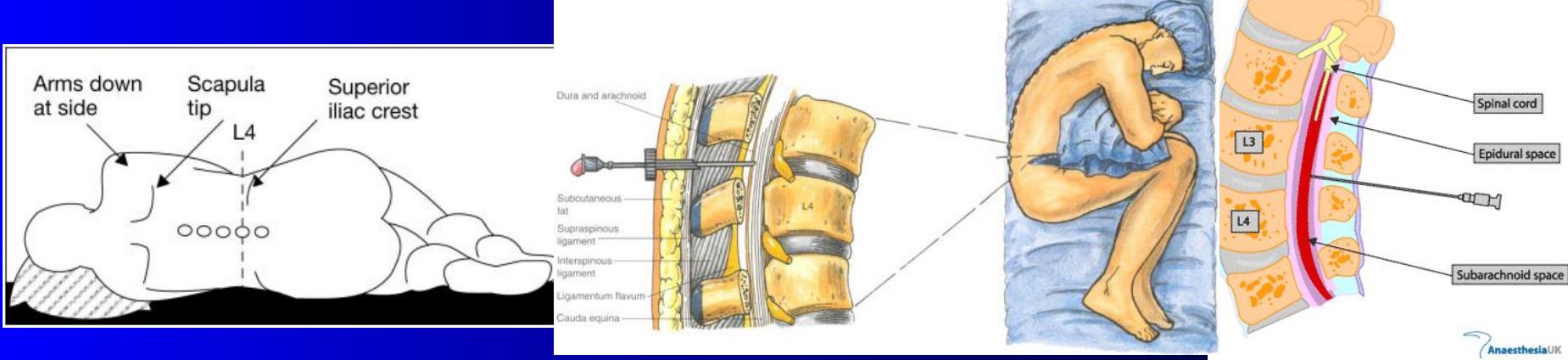
àÖÝáðÖ»Ö³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³ðÙ³Ý Å³Û³Ý³Í  áíáñ³μ³ñ ó³í³½ñÍÙ³Ý í»Ö³Û³ëÝ ³í»ÉÇ
Ù»Í ɯ, ù³Ý ³Ý½·³Û³ðÙ³Ý í³ñ³ÍùÁ: þ³ñÅÇä å³ß³ñÙ³Ý Ù³í³ñ¹³ÍÁ ³ÝáðÙÝå»ë í»
Ö³Í³ÛíáðÙ ɯ ^{1/2}³Û³Í³ÝÇó Ùáí 2 ¹»ñÙ³íáÙ ³Ý»ñù":

àÖÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óáõÙ

ðáõóáõÙÝ»ñÁ - ëïáÍ³Ýáõó ó³í ï»Ö³Í³Ûí³í ûñ·³ÝÝ»ñÇ " ëïáñÇÝ í»ñçáõÛÃÝ»ñÇ íÇñ³Ñ³Í³Í³Ý ÙÇç³ÙíáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Å³Ù³Ý³í, Ù³eÝ³íáñ³å»ë, »ñµ áñ³¿ å³í×³éáí ³Ý½·³Û³óÙ³Ý ³ÛÉ Ù»Ãá¹Ý» ñÁ ïíÛ³É å³ñ³·³ÛáõÙ ó³Ý³ÉC å»Ý:

î»ËÝCÍ³Ý

Ø³BÍC ³ë»åïCÏ ÙB³ÍáõÙÇó " åáõÝÍöC³ÛÇ ï»ïáõÙ ï»Ö³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óáõÙ ï³Í³ñ»Éáõó Ñ»ïá ï»Ö³¹ñíáõÙ ¿ áõõ»ïóÇä ³ë»ÖÁ^a ÷áùñ·ÇÝä ·ÉË³ÛÇÝ Ã»ùáõÃÛ³Ùµ: ÖCBÍ ï»Ö³¹ñ»Éáõ ¹»åùáõÙ ³ÛÝ ÙÝáõÙ ¿ áõõÇÖ ýÇùëí³íä ÙÇç÷B³ÛÇÝ ï³å³ÝáõÙ: ²ÛÝáõÑ»ï» áÖÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ ³ë»ÖÁ ³Ýó³óíáõÙ ¿ áõõ»ïóÇä ³ë»ÖC ÜÇçáí^a ¹³ñÓÛ³É ·ÉË³ÛÇÝ Ã»ùáõÃÛ³Ùµ, ë³í³ÛÝ Ù³BÍC ÝÍ³íÙ³Ùµ áõõÖ³Ñ³Û³ó ¹Çñùáí: ²ë»ÖC ×ÇBÍ Ý»ñáõÖÖÙ³Ý ¹»åùáõÙ ½·³óíáõÙ »Ý ¹ÇÙ³¹ñáõÃÛ³Ý »ñÍáõ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ: ²é³çÇÝ ¹ÇÙ³¹ñáõÃÛáõÝÝ ½·³óíáõÙ ¿ ¹» ÖÇÝ ï³å³ÝÝ ³ÝóÝ»ÉCë, »ñÍñáñ¹Á^a ï³ñÍñ áõõ»Ö³Ã³Ö³ÝÄÁ ï³í»ÉCë: ²Ûëå»ë ïáãí³í ³ÝÍÙ³Ý ½·³óáõÙÇó Ñ»ïá áõÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ ³ë»ÖC Ù³Ý¹ñ»ÝÁ Ñ»é³óíáõÙ ¿, ëïáõ·íáõÙ ¿ áõÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ Ñ»ÖáõlÍC ³ñí³ñáéùÁ: ²ÛÝáõÑ»ï» ³ë»ÖCÝ ÙÇ³óíáõÙ ¿ ³Ý»ëÃ»ïCíáí Éóí³í Ý»ñ³ñíÇäÁ, " ¹»Ö³ÛÇçáóÁ Ý»ñÙáõlÍáõÙ ¿ áõÝáõÖ» Ö³ÛÇÝ ï³ñíù: àõõ»ïóÇä " áõÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ ³ë»ÖÝ»ñÁ ¹áõñë »Ý µ»ñíáõÙ ÙÇ³Ã³Ù³Ý³íä áñå»ë Ù»ï ³ÙµáÖçáõÃÛáõÝ:

Ողևուղեղային անզգայացման բարդությունները

- **ÝÃ³ñ³ËáÝáÇ¹³ÛÇÝ լ »ÝÃ³ñ³ñíñ»Ý³ÛÇÝ ï³ñ³íùÇ ³ÝáÃÝ»ñÇ iÝ³ëáõÙ.**
 /²ÝÑñ³À»ßï չ ³ë»ÖÝ ³ÝÙÇç³å»ë ¹áõñë Ñ³Ý»É, Ý»ñ³ñïÙ³Ý ї»iÁ Ùß³ï»É ẽåÇñïái
 þ³ï»É ẽi»ñÇÉ ÝÛáõÃáí/:
 - **½Ö-C їñáõï ³ÝláõÙ.**
 /ä³ïñ³éÁ áÖÝáõÖ»ÖÇ ẽÇÙå³ïÇï ³ÝáÃ³ë»ÖÙÇã áõÖÇÝ»ñÇ å³ß³ñáõÙÝ չ: ²ÖÇùÝ»
 ñÇ, ÉÛ³ñ¹Ç լ »ñÇl³ÙÝ»ñÇ ³ÝáÃÝ»ñÇ É³ÛÝ³óáõÙÝ ³é³ç »Ý µ»ñáõÙ ³ñÛ³Ý å³Ñ»
 ẽi³íáñáõÙ ³ñáõÙ ³ÝáÃÝ»ñáõÙ, Ýl³½áõÙ չ »ñ³l³ÛÇÝ Ñ»iÑáëùÁ: àõeïÇ
 Ý³Ëù³Ý áÖÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ åáõÝl³ç³Ý ³i³ñ»ÉÁ Ñ³ñ³íáñ չ ẽë»É ÇÝýáõ½ÇáÝ Ä»
 ñ³åÇ³, ³ÝÑñ³À»ßïáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ Ý»ñ³ñï»É Ý³ł չý»¹ñÇÝ ³Ù ³ñ»Ý³ÉÇÝ/
 - **ÞÝä³éáõÃÛ³Ý ÁÝïñáõÙ.**
 /l³ÝË³ñ·»ÉÙ³Ý Ñ³Ù³ñ ³ÝÑñ³À»ßï չ ճÇßï ÁÝiñ»É ї»Ö³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»iÇïÇ ¹»Ö³ä³þÁ,
 ճÇßï ¹Çñù³íáñ»É ÑÇl³Ý¹ÇÝ, å³iñ³ëi áõÝ»Ý³É ßÝäáõÖÇÝ»ñÇ ³Ýó³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý
 ³å³ÑáíÙ³Ý ÙÇçáóÝ»ñÁ/
 - **Â³ñ³Ë³ÛÇÝ Ù»ÝÇÝ ·ç.**
 /ä³Ñå³Ý»É ³ë»åiÇï³ÛÇ ³ÝáÝÝ»ñÁ/
 - **eiiañÇÝ l»ñçáõÛÃÝ»ñÇ å³ñ»½ ³Ù å³ñ³ÉÇã (ÙÇÝal 1.5 – 2 ³ÙÇë).**
 /ä³Ñå³Ý»É ї»ËÝÇï³Ý ³ÝáÝÝ»ñÁ/
 - **²Ý³ß³ñÀ ÝÛ³ñ¹Ç å³ñ³ÉÇã a ßÉáõÃÛ³Ý Óluáí (3 – 6 ³ÙÇë):**
 /ä³i³éÝ»ñÁªáõÖ»ÖÇ Ä³Ö³ÝÃÝ»ñÇ ·ñ·éáõÙ Ûá¹áí, áñÁ ³ë»ÖÇ Ñ»iÝ»ñë չ
 Ä³þ³ÝóáõÙ Ûá¹Ç ÉáõÍáõÛÃáí Ù³ßïÁ Ùß³ï»ÉÇë/

^{3/4}àÆ, àõð²È ²Ü^{1/4}¶²Ú²òàõØ

àÕÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ ³ñÙ³iÇÍÝ»ñÁ ^l³ñÍñ áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ ÙÇçáí ¹áõñë »Ý
·³ÉÇë áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃÇ " áÕÝ»ñÇ í»ñÝáëñC ÙÇç" ·iÝíáÕ
i³ñ³ÍáõÃÛáõÝ, áñÁ Éóí³Í ¿ ß³ñ³l³Ý " x³ñå³ÛÇÝ ÑÛáõëí³lùÝ»ñáí,
³íß³ÛÇÝ ³ÝáÃÝ»ñáí " »ñ³l³ÛÇÝ ó³Ýóáí:

^{3/4}åÇ¹áõñ³É ³Ý^{1/2}·³Û³ÓÙ³Ý Å³Ù³Ý³Í i»Õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»iÇÍÁÝ»ñÙáõlÍáõÙ¿
ñ»Ýó ³Û¹ i³ñ³lùC Ù»ç " Ñ³ëÝáõÙ ÑÇÙÝ³i³ÝáõÙ Ñ»iÇÝ^a ^{1/2}·³Û³i³Ý
³ñÙ³iÇÍÝ»ñÇÝ: ²é³ç³ÛÇÝ^a ß³ñÅÇä ³ñÙ³iÇÍÝ»ñÇ íñ³Ýñ³ ^{31/2}»
óáõÃÛáõÝÝ ³ÝÝß³Ý ¿ " å³ÛÙ³Ý³íáñí³Í ¿ ¹»Õ³ÛÇçáóÇ ËiáõÃÛ³Ùµ:

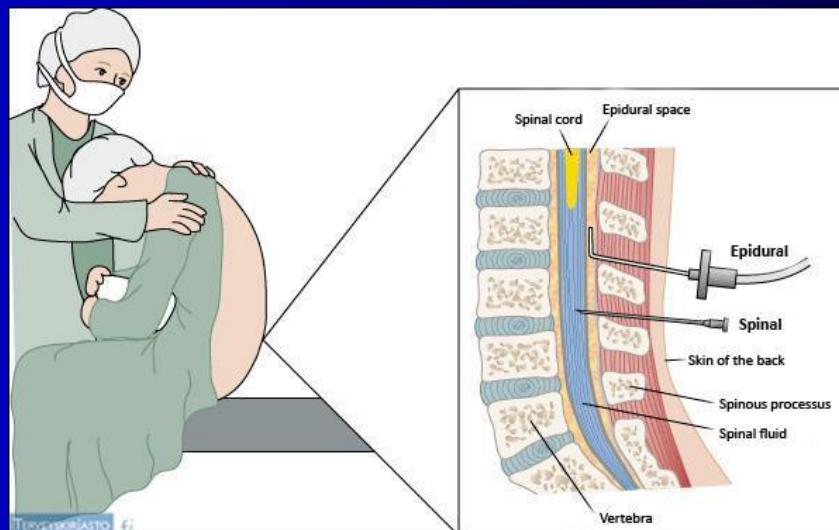
^{3/4}µÇ¹áõñ³É " å»ñÇ¹áõñ³É µ³é»ñÁ ^l³·»É »Ý É³iÇÝ»ñ»Ý dura mater
(l³ñÍñ áõÕ»Õ³Ã³Õ³ÝÃ) µ³é»ñÇó. epi-Ýß³ÍáõÙ¿ í»ñ, peri-^a ßáõñçÁ:

^{3/4}äÆ, àõð²È ²Ü^{1/4}¶²Ú²òàõØ òáõóáõÙÝ»ñÁ

- ❖ ïñÍù³í³Ý¹³ïÇ, áñáí³ÝÇ " ïáÝùÇ ÈáéáäÇ ûñ·³ÝÝ»ñÇ, ß»ùÇ " eïáñÇÝ í»ñçáõÛÃÝ»ñÇ íÇñ³N³í³Ý ÙÇç³ÙïáõÃÛáõÝÝ»ñ:
- ❖ ïÝÝ¹³µ»ñáõÃÛ³Ý ó³í³½ñïáõÙ:
- ❖ ï³Ýñ áõÖ»ïlóáÖ ³Ëï³µ³Ý³í³Ý íÇ×³ïÝ»ñ (·ÇñáõÃÛáõÝ, eñi³ÝáÃ³ÛÇÝ, Äáù³ÛÇÝ ÑÇí³Ý¹áõÃÛáõÝÝ»ñ, ÉÛ³ñ¹Ç " »ñÇí³ÙÝ»ñÇ ·áñíáõÝ»áõÃÛ³Ý Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñ) áõÝ»óáÖ " í»ñáõÝ³í³Ý í³ñÇùÇ ÑÇí³Ý¹Ý»ñÇ íÇñ³N³í³í³Ý ÙÇç³ÙïáõÃÛáõÝÝ»ñ:
- ❖ àñå»ë µ³Ö³ñÇä^a Ñ³Ù³í³í ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ï³Ù áÖÝáõÖ»Ö³ÛÇÝ ³Ý¹₂·³Û³óáõÙÝ»ñÇÝ:
- ❖ àñå»ë ó³í³½ñïÙ³Ý Ù»Äá^{1a} ïÙ³ËùÇ ¹₂áõ·³ïóí³í ì³Ýñ iÝ³ëáõÙÝ»ñÇ (ïáÖ»ñÇ, ïáÝùÇ áëïñ»ñÇ, eïáñÇÝ í»ñçáõÛÃÝ»ñÇ ïáññí³íùÝ»ñ) Ä³Ù³Ý³í:
- ❖ àñå»ë å³Ýïñ»³íÇíÇ, å»ñÇïáÝÇíÇ, ³ÖÇù³ÛÇÝ ³Ý³Ýó³Ý»ÉÇáõÃÛ³Ý, ³ëÄÙ³íÇíÇ×³íÇ µáõÃÛ³Ý µ³Ö³ñÇä:
- ❖ Đ»ïíÇñ³N³í³Ý " ùñáÝÇí³í³Ý ó³íÇ µáõÃÛ³Ý ÙÇçáó:

¾äÆ, àõð²È ²Ü½¶²Ú²ðàõØ î»ËÝÇï³Y

Ø³BÏC ³ë»åïCİ ÙB³ïáõÙÇó " î»Ö³ÛÇÝ ³Ý½·³Û³óáõÙÇó Ñ»ïá åáõÝïóC³ÛÇ î»ïCó Y»ñáõÖÖíáõÙ
ç ɁåC¹áõñ³É ³ë»ÖÁ " ¹³Ý¹³Ö ³é³ç i³ñíáõÙa ÙÇÝa"³ÛÝ ýÇùeíC ÙÇç÷B³ÛÇÝ i³å³YáõÙ (Ùáï 3.5
-5 ëÙ, i³Ei³Í ç NÇi³Yi³C Ù³ñÙYÇ ù³BÇÓ): ²ÛÝáõÑ»" Ù³Y¹ñ»YÁ Ñ»é³óíáõÙ ç, Çeï ³ë»ÖÁ
ÙÇ³óíáõÙ û¹áí i³Ù ýÇ½ÉáõÍáõÙÅáí Éóí³I 3 – 5 ÙÉ-³Yáó Y»ñ³ñlæCÝ " B³ñáõY³læõÙ ¹³Ý¹³Öáñ»Y
³é³ç áõÖÖ»É a ½áõ·³Ñ»é Ä»Ä"³IÇ e»ÖÙ»Éáí Y»ñ³ñlæC ÙEáoC íñ³: °Ä» ³ë»ÖÇ Í³ÙñÁ
Ñ³ÙlÝíáõÙ ç ¹»ÖÇÝ i³å³YÇ Ù»ç, ³å³ Y»ñ³ñlïCäáõÙ å³ñáõY³læõÙ û¹Á i³Ù ÉáõÍáõÙÅÁ ÑY³ñ³íáñ
ãç ³é³ç ÙÖ»É: àeïñCÝ ¹»Ù ³éY»ÉÇe ³ë»ÖÁ å»ïù ç ÷áùñ - ÇÝä áõÖÖ»É ¹»åC ·ÉáõËÁ " " " "
B³ñáõY³l»É ÙÇÝa" ¹CÙ³ñáõÃÛ³Y ³YïÙ³Y ½·³óáõÙÅ, áñC Å³Ù³Y³l Y»ñ³ñlïCäC ÙEáoA Ñ»
B³ñáõÃÛ³Ùµ ³é³ç ç .³ÉÇe, " ¹ñ³ å³ñáõY³læõÃÛáõYÁ ÉóíáõÙ ç Y»ñe. e³ i³ÙáõÙ ç çåC¹áõñ³É
i³ñ³læõÃÛ³Y Ù»ç ·Yí»Éáõ Ù³eÇY: ²Û¹ å³ñCÝ Y»ñ³ñlïCäY ³Yç³læõÙ ç ³ë»ÖÇó " í»ñçCÝÇe
ÙÇçáí ³Yó³óíáõÙ ç i³Ä»ïñ, áñÁ 3 - 4 ëÙ Éáñ³ÓY»Éáõó Ñ»ïá çåC¹áõñ³É ³ë»ÖÁ ¹áõñe ç µ»
ñíáõÙ, Çeï i³Ä»ïñY ³Ùñ³óíáõÙ ç Ù³BÏCÝ:

¾ääÆ, àõð²È ²Ü¹¼¶²Ú²òàõØ

·³ñ¹áõÃÛáõÝÝ»ñÁ

■ñíñ áõõ»õ³Ã³ÝÃC Ä³÷³Í³láõÙ. /¾ääÇ¹áõñ³É ³ë»ÕÇó áõÝáõõ»õ³ÛÇÝ Ñ»õáõïC
Ñ»iÑáëùC ¹»åùáõÙ ³ÝÑñ³Å»BÍ ɿ ááõÝlöC³Ý í»ñëëë»É ³ÛÉ Ù³Í³ñ¹³láõÙ/

■¼³ñÍ»ñ³Í³ÛCÝ ÑCåáïáÝC³. /Ð³ñÍ³íáñ ɿ å³ñ½»É Ñ³í³Ý³Í³Ý å³í×³éÁ (³Ý»ëÃ»iÇÍC Ù»í ¹»
õ³ä³÷C Ý»ñ³ñÍ³láõÙ, Í³ñÍñ áõõ»õ³Ã³ÝÃC Ä³÷³Í³láõÙ), ³å³Ñáí»É ³¹»Í³í ÇÝýáõ½ÇáÝ
Ä»ñ³åÇ³, ³ÝÑñ³Å»BÍáõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙª Ý»ñ³ñÍ»É ɿý»¹ñÇÝ Í³Ù ³¹ñ»Ý³ÉÇÝ/

■ñÛáõÝ³½»õáõÙ .. Ñ»Ù³ÍáÙ³. /ä³Ñå³Ý»É í»ëÝÇÍ³Í³Ý Í³ÝáÝÝ»ñÁ/

■þYä³éáõÃÛ³Ý ÁÝÍxáõÙ /ÝóÝ»É ûÅ³Ý¹³Í – Ù»ëÝÇÍ³Í³Ý ßÝä³éáõÃÛ³Ý, ä·»ñ³¹/₂³Ýó»É
í»õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»iÇÍC ¹»õ³ä³÷»ñÁ, Éáõë³÷»É û÷ÇáÇ¹Ý»ñÇ ÍÇñ³éáõÙÇó/

■ø³BÍC ùáñ /ÐÇÙÝ³Í³ÝáõÙ ¹ÇÍÍáõÙ ɿ ɿåÇ¹áõñ³É ³ñ³Íù ³Í»ÉÇ ù³Ý 5 Ù· ÙáñýÇÝ Ý»
ñÙáõÍ»ÉÇë, í»õ³ÛÇÝ ³Ý»ëÃ»iÇÍC ·»ñ¹á½³íáñáõÙ/

■Ä³ñ³È³ÛCÝ , åÇ¹áõñCí. /ä³Ñå³Ý»É ³ë»åÍÇÍ³ÛC Í³ÝáÝÝ»ñÁ/

äàâàõî²ÚÆÜ ²Ü¼¶²Ú²òàõø

❖ ^¾åÇ¹áõñ³É ï³ñ³íù ï³ñ»ÉÇ ɿ Ùáõïù ·áñí»É Ý^{3..} Ù»çùÇ eïáñÇÝ Ñ³íí³láõÙ ·íÝíáÖ
ëñµáeïñ³ÜÇÝ µ³óí³íùÇó: ²Ûëi»ÖÇó ï³íí³í Y»ñ³ñläõÙÁ YáõÜÝå»ë ³é³ç³óYáõÙ ɿ
ɿ åÇ¹áõñ³É å³ß³ñáõÙ, e³í³ÜÝ áñáí³ÜÝÇ Ù³íí¹³iÇÝ Ñ³ëÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ ³ÜÝ å³N³ÝçáõÙ ɿ
í»Ö³ÜÇÝ ³Ý»ëÃ»íCïC Ù»í í³í³É:

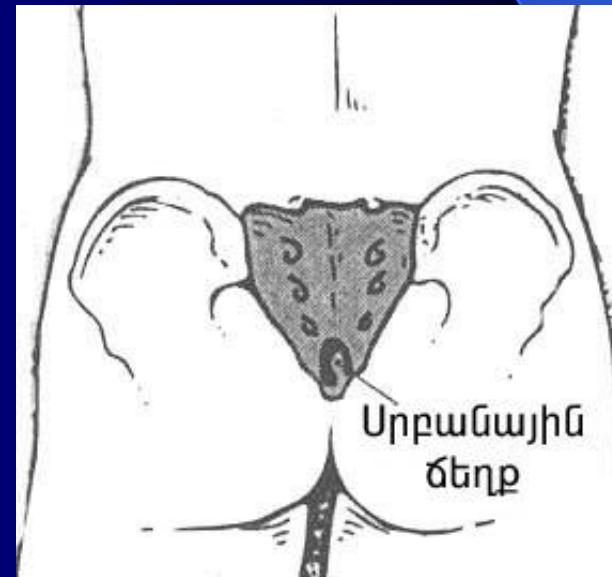
❖ **â^{3÷3}Ñ³ëÝ»ñC ßñç³YáõÙ ³Ûë Ù»Ãá¹CÝ ¹áõñë ï ÙÖ»É ·áï³ÛCÝ ï åC¹áõñ³É
³Ý^{1½}·³Û³óáõÙÁ, ù³ÝC áñ ³ÛÝ å³Ñ³YçáõÙ ï ³í»ÉC ùCã í³í³Éáí ³Ý»ëÃ»ïCÍ ..
ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ ï i³ÉCë í³Ã»i³íáñ»Éáõ ï åC¹áõñ³É i³ñ³íùÁ:**

ÍáÖÙÝ³ÍÇ ³¹/₂¹»ÓáõÃÛáõÝÝ»ÑÁª

✓ áÓÝáõÕ»Õ³ÛÇÝ å³ß³ñáõÙ,
✓ Ñ»Ùá¹ÇÝ³ÙÇÏ³ÛÇ Ë³Ý·³ñáõÙÝ»ñε
8 - 10 ï³ñ»ï³ÝÇó Ñ»ïá:

‘³ñ¹áõÃÛáõÝÝ»ñÁa

□³YáÃÇ iÝ³ëáõÙ,
□í³ñíñ»Ýáõ iÝ³ëáõÙ,
□Ý»ñáëíñ³ÛÇÝ Ý»ñ³ñíáõÙ:

Անեսթեզիոլոգի Նախավիրահատական Զննում

Ա.Ա.Հ. _____ Տարիք _____ Հ.Պ.№ _____

Սեռը _____ Քաշը _____ Հասակը _____ Մարմնի կառ. _____ Արյան խումբը _____

Ախտորոշումը _____ Վիրահատությունը _____

Անհետածելի Ծրագրավորված Վիրաբույժ _____ Վիր. օրը _____

Օբյեկտիվ քննություն

Գիտակցությունը _____ Մաշկը և տես. լորձաթաղ. _____

Սիրտանոթային համակարգ ԶՃ _____ մմ.սս ՍԿՀ _____ զ/ր Երակներ _____

ԷՍԳ և ԷխոԷԳ _____ Քանի աստիճանավանդակ կարող է բարձրանալ _____

Գանգատներ՝
(ցավ, հնաց, սրտային նոպա, աղմուկ, աճրավարարություն [հեղծուկ կրծքավանդակում], բարձր ԶՃ, այտուցներ)

(շունչ, ստենտ, փական, տեղադրբած սարքեր, պրոթեզներ [մետաղական, բնամյութից])

Ընչական համակարգ _____ Ընչ. հաճ. _____

(Վերջերս տարած մրսածություն, գրիպ, հազ, բրոնխիտ, ԽՕԲ, ասթմա, տուբերուլուզոց)

Նյարդամկանային համակառք _____

(ցնցումներ, էպիլեպսիա, սահմանափակ շարժումներ, ուժի անկում, հիշողության խնդիրներ)

Այլ օրգան համակարգեր _____

Ուղեկցող հիվանդություններ _____

Բերանի խոռոչ _____

Mallampati I II III IV

(փշոված կամ թույլ ատամներ, ատամնապրոտեզներ, բերանի բացվածքի, կլման ակտի խնդիրներ)

Ստացած բուժում _____
(ասպիրին, ինհալերներ, ստերոիդներ, սննդային հավելութերը, դեղաբույսեր, ռազին, ճառագայթային կամ քիմիոթերապիա)

Լարորատոր հետազոտություններ _____

Անամնեզ

Ալերգիա և օեակցիայի տիպը _____

Վիրաբուժական _____

Անզգայացնան բարդություններ _____

(սրտխանոց/փախում, չարորակ հիպերթերմիա, քննութություն, անգիտակից վիճակ, դմվարաշնչություն)

Կրած հիվանդություններ _____

Կնասակար/սովորություններ՝ ծխախոտ _____ ալկոհոլ _____ թմրանյութ _____

Հատուկ նշումներ _____

(Երկարատև արյունահոսություն, անեմիա, լեյկոմիա, թրոմբոզ, ռևմատոիդ, արթրիտ, հիպո-, հիպերթերենզ, մենոպազա)

Անհրաժեշտ կոնսուլտացիաներ _____

I	II	III	IV	V	E
---	----	-----	----	---	---

Անզգայացնան ռիսկը ըստ ASA

Անեսքեզիոլոգ _____

ՀՀ _____ թ. _____

ԱՐԹԵՆԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՉԱՓԱՆԻԾՆԵՐԸ

1	SpO ₂ -ն առանց O ₂ -ի 10 րոպե անց	< 95 %		
		> 95 %		
2	Հետվիրահատական ցավ	VAS > 3սմ		
		VAS < 3սմ		
3	Գիտակցությունը	ադրուն է կամ հեշտ է արթնանում բնած է կամ դժվար է արթնանում	այո / ոչ	
4	Ստորին վերջույթների շարժունությունը	նորմալ	այո / ոչ	
		սահմանափակ		
5	Զարկերակային ճնշումը	< ելային արժեքից > ելային արժեքից	այո / ոչ	
6	Ջերմություն	< 36°C > 36°C	այո / ոչ	
7	Սրտխառնոց- փսխում	չկա կամ քիչ է առկա է կամ բուժման ենթակա	այո / ոչ	
8	Սրտի կծկումների հաճախությունը	< ելային արժեքից > ելային արժեքից	այո / ոչ	
9	Շնչառություն	նորմալ, հազում է հեշտությամբ դիսպնոէ, հազն անհնար է, ապնոէ	այո / ոչ	
10	Դող, սարսուռ	Օժանդակ- մեխանիկական շնչառություն	այո / ոչ	
11	Արյունահոսության նշաններ	չկա	այո / ոչ	
		կասկածելի է կամ ակնհայտ		
12	Դիուրեզը	աղեկված	այո / ոչ	
		ոչ աղեկված- օլիգուրիա, անուրիա		
13	Մակերեսային երակների լարվածությունը		այո / ոչ	
14	Այլ			

Glasgow Coma Scale

Best eye response (E)	Spontaneous – open with blinking at baseline	4
	Opens to verbal command, speech, or shout	3
	Opens to pain, not applied to face	2
	None	1
Best verbal response (V)	Oriented	5
	Confused conversation, but able to answer questions	4
	Inappropriate responses, words discernible	3
	Incomprehensible speech	2
	None	1
Best motor response (M)	Obeys commands for movement	6
	Purposeful movement to painful stimulus	5
	Withdraws from pain	4
	Abnormal (spastic) flexion, decorticate posture	3
	Extensor (rigid) response, <u>decerebrate</u> posture	2
	None	1

Páī

Þáī Á ³ñÛ³Ý ßñç³Ý³éáõÃÛ³Ý éáõñ ³Ýµ³í³ñáõÃÛ³Ý Ñ»í³Ýùáí
½³ñ·³óáÖ ûñ·³ÝÝ»ñÇ »ñÍ³ñ³í· ÑÇåáå»ñýáõ½Ç³Ý .. ÑÛáõëí³íùÝ»ñÇ
ÃÃí³Í³ÛÇÝ ù³ÓóÝ ¿, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ë³Ý·³ñíáõÙ ¿ µçÇçÝ»ñÇ ..
ûñ·³ÝÝ»ñÇ í»Ýë³·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ:

ÐÇåáï»Ý½Ç³Ý .. íáÉ³åëÁ ßáïÇó í³ñµ»ñíáõÙ »Ý Ýñ³Ýáí, áñ ¹ñ³Ýó
Â³Ù³Ý³í µçÇçÝ»ñÇ í»Ýë³·áñÍáõÝ»áõÃÛáõÝÁ ãÇ Ë³Ý·³ñíáõÙ, ãÝ³Û³í »
ñ»ù ¹»åù»ñáõÙ ¿ É ¹ÇííáõÙ ¿ ½³ñí»ñ³í³ÛÇÝ ×ÝÛ³Ý ³ÝíáõÙ:

Àëí ½³ñ·³óÙ³Ý å³í×³éÇª ßáï»ñÁ ÉÇÝáõÙ »Ý

- ✓ ÑÇåáíáÉ»ÙÇí,
- ✓ í³ñ¹Çá·»Ý,
- ✓ ³Ý³ýÇÉ³ííÇí,
- ✓ Ý»Ûñá·»Ý
- ✓ è»åíÇí:

ÞáÍC ‘ÝáñáÞ ³Ëí³ÝÇßÝ»ñÝ »Ýa

- Ñ³×³Ë³ÍC, ÅáõÛÉ ³ÝáÃ^{31/2}³ñÍÁ (> 100/ñáå.),
- ÑÇåáïáÝÇ³Ý (ëÇëïáÉÇÍ ¼Ö < 100 ÙÙ ëÝ¹. ëÛ.),
- Ñ³×³Ë³ßÝäáõÃÛáõÝÁ (> 30 ßÝä³Í³Ý ³Í/ñáå»áõÙ),
- ûÉÇ·áõñÇ³Ý (< 30 ÙÉ/Å),
- ·ÇÍ³ÍóáõÃÛ³Ý Ë³Ý·³ñáõÙÁ (ÙÃ³·ÝáõÙ, ÍáÙ³ Í³Ù ·»ñ·ñ·éí³ÍáõÃÛáõÝ):